ახალციხის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს
განკარგულება

ქალაქი ახალციხე

N 40 26/12/2019

ახალციხის მუნიციპალიტეტის 2020-2023 წლების პრიორიტეტების დოკუმენტის შესახებ

„ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი'' საქართველოს ორგანული კანონის 61-ე მუხლის მე-2 პუნქტისა და ,,საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსი'' საქართველოს კანონის 76-ე მუხლის შესაბამისად:

1. მიღებულ იქნას ინფორმაციის სახით ახალციხის მუნიციპალიტეტის 2020-2023 წლების პრიორიტეტების დოკუმენტი დანართის შესაბამისად.
2. განკარგულება ამოქმედდეს 2020 წლის 1 იანვრიდან.
3. განკარგულება შეიძლება გასაჩივრდეს დაინტერესებული პირის მიერ მისი გაცნობიდან ერთი თვის ვადაში ახალციხის რაიონულ სასამართლოში. (მის: ქ.ახალციხე, მებაღიშვილის ქ.№62.).

გელა ნოზაძე

საკრებულოს თავმჯდომარე
ახალციხის მუნიციპალიტეტის საკრებულო

ახალციხის მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტების დოკუმენტი

2020-2023 წლები

შინაარსი

თავი I. ზოგადი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის შესახებ 2
ისტორია 2
მდებარეობა 2
ფართობი 2
გეოგრაფია 3
მმართველობის ორგანოები 3
მოსახლეობა 3
ეკონომიკა 4
სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა 4
საჯარო დაწესებულებები 5
ღირსშესანიშნაობები 5
ბიუჯეტი 5
თავი II. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები 6
შემოსავლების და ხარჯების აგრეგირებული მაჩვენებელი 2018-2023 წლებში 6
შემოსულობები 6
გადასახდელები 6
ბიუჯეტის ბალანსი 7

2018-2019 წლების ბიუჯეტების მიმოხილვა 8
2018 წლის ბიუჯეტის შესრულება.....8
2019 წლის ბიუჯეტის მიმოხილვა 9
თავი III. ახალციხის მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტები და პროგრამები საშუალოვადიან პერიოდში 13
ინფრასტრუქტურის განვითარება.....13
დასუფთავება და გარემოს დაცვა.....**Error! Bookmark not defined.**
განათლება.....25
კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი 28
მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა.....38
მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები 48

თავი I. ზოგადი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის შესახებ

ისტორია

მუნიციპალიტეტის ტერიტორია 1917 წლამდე ტფილისის გუბერნიის ახალციხის მაზრაში შედიოდა, 1917–30 წლებში — აღმოსავლეთ საქართველოში ახალციხის მაზრის სახელწოდებითაა, 1930 წლიდან კი ცალკე რაიონია. 2014 წელს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიას გამოეყო ქალაქი ახალციხე; ამჟამად კვლავ ერთი მუნიციპალიტეტია;

მდებარეობა

მუნიციპალიტეტი მდებარეობს ახალციხის ქვაბულში, უჭირავს მტკვრისა და ფოცხოვის ხეობები. ახალციხის მუნიციპალიტეტს ჩრდილოეთიდან ესაზღვრება ხარაგაულისა და ბორჯომის, აღმოსავლეთიდან - ასპინძის, ხოლო დასავლეთიდან - ადიგენის მუნიციპალიტეტი. სამხრეთის საზღვარი ემთხვევა საქართველო – თურქეთის სახელმწიფო საზღვარს.

ფართობი

ახალციხის მუნიციპალიტეტის ფართობი ქვეყნის მთლიანი ფართობის (69 700 კვ. კმ) 1,4%-ს, ხოლო სამცხე-ჯავახეთის რეგიონის 15,7%-ს შედაგენს. მუნიციპალიტეტის ტერიტორია — 1010,3 კვ.კმ-ია, მათ შორის სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებს უკავია 51728 ჰა. მთავარი მდინარეებია: მტკვარი, ფოცხოვი და მისი შენაკადები - ქვაბლიანი და ურაველი. პატარა მდინარეებია: წინუბნისწყალი და ჭვინთაღელე. მდინარეები გაზაფხულზე წყალუხვია, შემოდგომიდან მათი დონე იკლებს და ზამთარში მინიმუმამდე დადის. თავსხმა წვიმების დროს იცის პერიოდული ნაკადულების ღვარცოფული მოვარდნა. მდინარეებს იყენებენ სარწყავად. აღსანიშნავია წყალთბილას გოგირდოვანი თერმული წყალი, ურაველისა და

გურკელის მინერალური სამკურნალო წყლები, აგრეთვე ფერსის და ტატანისის მინერალური სასმელი წყლები.

გეოგრაფია

ახალციხის მუნიციპალიტეტი მდიდარია სხვადასხვა საბადოებით. სოფელ მუსხის მიდამოებში არის დიატომიტის საბადო, სოფელ ბოგასა და გიორგიწმინდაში - აქატის საბადოები, ხოლო ვალესა და ნაოხრების მიმდებარე ტერიტორიაზე არის ახალციხის მურა ნახშირის საბადო. ნასოფლარ ოდუნდას (ანდრიაწმინდის თემი) ტერიტორიაზე არის ტუფის ქვის კარიერი, მოიპოვება ბუნებრივი სამშენებლო მასალა.

ეკონომიკის წამყვანი დარგია სოფლის მეურნეობა, სადაც ძირითადად განვითარებულია: მეცხოველეობა, მეფუტკრეობა, მეკარტოფილეობა, მოჰყავთ მარცვლეული კულტურებიც. მუნიციპალიტეტში მოქმედებს რძის და ხორცის გადამამუშავებელი საწარმოები, მეფრინველეობის ფაბრიკა, საკალმახე მეურნეობები, ასევე აქტიურად ხდება ინერტული მასალების მოპოვება და გადამუშავება.

მმართველობის ორგანოები

ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლობითი ორგანოა მუნიციპალიტეტის საკრებულო. ახალციხის მუნიციპალიტეტის საკრებულო შედგება 33 წევრისგან. მათგან 15 არჩეულია პროპორციული, ხოლო 18 მაჟორიტარული სისტემით. წარმომადგენლობით ორგანოს ხელმძღვანელობს საკრებულოს წევრების მიერ არჩეული თავმჯდომარე, რომელსაც ჰყავს ერთი მოადგილე. საკრებულოში შექმნილია და მუშაობს 5 კომისია, ესენია: სამანდატო, საპროცედურო, იურიდიულ საკითხთა და ეთიკის კომისია; საფინანსო-საბიუჯეტო კომისია; სივრცით-ტერიტორიული დაგეგმარებისა და ინფრასტრუქტურის კომისია; ეკონომიკის, ქონების მართვისა და ბუნებრივი რესურსების საკითხთა კომისია და სოციალურ საკითხთა, განათლების, კულტურისა და ახალგაზრდულ საქმეთა კომისია.

ახალციხის მუნიციპალიტეტში, ისევე როგორც საქართველოს ყველა სხვა მუნიციპალიტეტებში აღმასრულებელ ხელისუფლებას ახორციელებს პირდაპირი წესით არჩეული მერი. მუნიციპალიტეტის მერი აღმასრულებელ ხელისუფლებას ახორციელებს მუნიციპლიტეტის მერიის სტრუქტურული ერთეულების (სამსახურები), მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებული არასამეწარმეო არაკომერციული იურიდიული პირებისა (ააიპ) და მუნიციპალური შპს-ს მეშვეობით.

მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა სულ 16 ადმინისტრაციულ ერთეულში - ტერიტორიულ თემშია თავმოყრილი, საიდანაც ორი ქალაქია (ქალაქი ახალციხე და ქალაქი ვალე) და 14 სასოფლო თემი. თემები: აწყური, აგარა, ფერსა, კლდე, სვირი, ელიაწმინდა, წყრუთი, სხვილისი, საძელი, პამაჯი, წყალთბილა,მინაძე, ურაველი, ანდრიაწმინდა.

მოსახლეობა

ახალციხის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა 2014 წლის მოსახლეობის აღწერის მიხედვით **38 895** კაცია. მუნიციპალიტეტში 47 დასახლებული პუნქტია, მათ შორის 2 ქალაქი და 45 სოფელი.

მოსახლეობის სიდიდის მიხედვით საქართველოს 64 მუნიციპალიტეტს შორის ახალციხის მუნიციპალიტეტი 27-ე ადგილზეა.

მუნიციპალიტეტში დასახლებული 38.8 ათასი მოსახლიდან 20,104 ათასი ქალია, ხოლო 18,791 ათასი მამაკაცი. მათ შორის საქალაქო დასახლებებში რეგისტრირებულია სულ 21,549 ათასი პირი, სასოფლო დასახლებებში რეგისტრირებულია 17, 251 ათასი მაცხოვრებელი.

ახალციხის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა საქართველოს მთლიანი მოსახლეობის 0,97%-ს, ხოლო, სამცხე-ჯავახეთის რეგიონის 4,0%-ს შეადგენს.

ახალციხის მუნიციპალიტეტის მონაცემების შედარება ქვეყნისა და რეგიონის მონაცემებთან 2018 წლის მონაცემების მიხედვით		
დასახელება	**მოსახლეობა**	**ფართობი (კვ. კმ)**
სულ საქართველო	3,787,000	69700
სამცხე-ჯავახეთის რეგიონი	154,100	6412,8
ახალციხის მუნიციპალიტეტი	38,800	1010,3
პროცენტი საქართველოსთან	0,97%	1,4%
პროცენტი რეგიონთან	4,0%	15,7%

მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებულია 7,296 ათასი პენსიონერი. 1720 ოჯახი სოციალურად დაუცველის სტატუსის მქონეა.

ეკონომიკა

ახალციხის მუნიციპალიტეტი მდიდარია სხვადასხვა საბადოებით. სოფელ მუსხის მიდამოებში არის დიატომიტის საბადო, სოფელ ბოგასა და გიორგიწმინდაში - აქატის საბადოები, ხოლო ვალესა და ნაოხრების მიმდებარე ტერიტორიაზე არის ახალციხის მურა ნახშირის საბადო. ხოლო ნასოფლარი ოდუნდას (ანდრიაწმინდის თემი) ტერიტორიაზე არის ტუფის ქვის კარიერი, მოიპოვება ბუნებრივი სამშენებლო მასალა.

ეკონომიკის წამყვანი დარგია სოფლის მეურნეობა, საიდანაც ძირითადად განვითარებულია: მეცხოველეობა, მეფუტკრეობა, მეკარტოფილეობა, მოჰყავთ მარცვლეული კულტურებიც. მუნიციპალიტეტში მოქმედებს რძის და ხორცის გადამამუშავებელი საწარმოები, მეფრინველეობის ფაბრიკა, საკალმახე მეურნეობები, ასევე აქტიურად ხდება ინერტული მასალების მოპოვება და გადამუშავება.

სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა

მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გადის თბილისი ვალის 40 კილომეტრიანი რკინიგზის მონაკვეთი; საერთაშორისო მნიშვნელობის გზის მონაკვეთები: ხაშური-ახალციხე-ვალე 96 კმ და ხაშური-ახალციხე-ნინოწმინდის 180 კმ გზები.

საჯარო დაწესებულებები

ახალციხის მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს სხვადასხვა საგანმანათლებლო, კულტურული და სპორტული დაწესებულებები . მათ შორისაა:

- 38 საჯარო და 1 კერძო სკოლა;
- 25 საბავშვო ბაღი;
- 4 კულტურის სახლი;
- 13 ახალგაზრდული ცენტრი;
- 13 ბიბლიოთეკა;
- მუნიციპალიტეტში არის 1 სკოლა-მუზეუმი;
- თოჯინების თეატრი;
- ს.ს.ი.პ. მესხეთის (ახალციხის) პროფესიული სახელმწიფო დრამატული თეატრი;
- სამუსიკო სკოლა
- სამხატვრო სკოლა
- სასპორტო სკოლა;
- მძლეოსნობის სპორტული კლუბი;

ღირსშესანიშნაობები

ღირსშესანიშნაობებიდან გამოსაყოფია: ქალაქ ახალციხის ციხე, წმ. მარინეს ეკლესია, ამაღლების ეკლესია, შალვა ახალციხელის სახელობის მშენებარე ეკლესია, აწყურის ციხე და ღვთისმშობლის კათედრალი; ასევე, სლესის (მოქცევის) ციხე; ვალეს ღვთისმშობლის ეკლესია; თისელის ციხე და ეკლესია; საყუნეთის ეკლესია; ჯვრის ციხე სოფელ ჭვინთაში; ეკლესია სოფელ ელიაწმინდაში, ჯაყისმანის და აგარის მამათა მონასტრები, ბიეთის ეკლესია, მარდის ივანე ნათლისმცემლის სახელობის ეკლესია, ორცეფის ციხე, ხეოთის წმინდა ბარბარეს ეკლესია, სხვილისის კათოლიკური ეკლესია, ოხერის წმინდა გიორგის ეკლესია, საფარის სამონასტრო კომპლექსი და სხვ.

ბიუჯეტი

ახალციხის მუნიციპალიტეტის 2019 წლის ბიუჯეტი შეადგენს 30,8 მლნ ლარს. ეს მაჩვენებელი ერთ-ერთი საუკეთესოა მუნიციპალიტეტის ბოლო წლების ბიუჯეტების მაჩვენებლებს შორის. ბიუჯეტის შემოსულობების 15,9 მლნ ლარს მუნიციპალიტეტის საკუთარი შემოსავლები შეადგენს. არასაკუთარი შემოსავლები შედგება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი კაპიტალური ტრანსფერისგან, რომელიც მუნიციპალიტეტს ყოველწლიურად გამოეყოფა ინფრასტრუქტურული პროექტების განსახორციელებლად.

თავი II. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

შემოსავლების და ხარჯების აგრეგირებული მაჩვენებელი 2018-2023 წლებში

შემოსულობები

2019 წლის ბიუჯეტის შემოსულობებთან შედარებით ახალციხის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსულობების სტრუქტურა 2020-2023 წლებში მნიშვნელოვნად არ იცვლება.

ახალციხის მუნიციპალიტეტის შემოსულობები ძირითადი კატეგორიების მიხედვით 2018 –2023 წლებში

ათასი ლარი

დასახელება	2018 ფაქტი	2019 გეგმა	2020 პროექტი	2021 პროგნოზი	2022 პროგნოზი	2023 პროგნოზი
შემოსულობები სულ	**21 919,3**	**25 237,2**	**16 000.0**	**16 352,5**	**17 251,9**	**18 200,7**
შემოსავლები	**21 761,0**	**25 127,2**	**15 868.0**	**16 213.2**	**17 104.9**	**18 045.7**
გადასახადები	**6 815,7**	**14 038,8**	**13 698.4**	**14 451.8**	**15 246.7**	**16 085.2**
საშემოსავლო გადასახადი	**1 153,5**					
დამატებული ღირებულების გადასახადი		**8 638,8**	**10 798.4**	**11 392,3**	**12 018,9**	**12 679,9**
ქონების გადასახადი	**5 662,3**	**5 400,0**	**2 900.0**	**3 059,5**	**3 227,8**	**3 405,3**
გრანტები	**13 256,1**	**9 607,2**	**670.0**	**284,9**	**300,5**	**317,0**
საერთაშორისო ორგანიზ. მიღებული გრანტები						
გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან	**13 256,1**	**9 599,9**				
გათანაბრებითი ტრანსფერი	5 561,0					
მიზნობრივი ტრანსფერი	270,0	270,0	270.0	284,9	300,5	317,0
კაპიტალური და სპეციალური ტრანსფერები	7 425,1	9 337,2	400,0			
სხვა შემოსავლები	**1 689,2**	**1 481,2**	**1 499.6**	**1 476,6**	**1 557,8**	**1 643,5**
არაფინანსური აქტივების კლება	**158,3**	**110,0**	**132.0**	**139,3**	**146,9**	**154,9**
ფინანსური აქტივების კლება (ნაშთის გამოყენება)						
ფინანსური აქტივების ზრდა (ნაშთის დაგროვება)						

გადასახდელები

ბოლო წლებში არსებული სტრატეგიის შესაბამისად პრიორიტეტულ მიმართულებებზე მიმართული სახსრების ზრდამ შესაძლებელი გახადა ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარება, რითაც, თავის მხრივ, უზრუნველყოფილი იქნება მუნიციპალიტეტში მცხოვრები მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება, მუნიციპალიტეტში ახალი სამუშაო ადგილების შექმნა, ინფრასტრუქტურის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება, ტურიზმის, კულტურისა და სპორტის სფეროების განვითარება.

ზემო აღნიშნულის გათვალიწინებით 2020-2023 წლებში მუნიციპალიტეტის სტრატეგია თითქმის უცვლელია და მოიცავს ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარებას, მოსახლეობის სოციალური პირობების გაუმჯობესებას, საზოგადოებრივი უსაფრთხოების უზრუნველყოფას, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დანერგვას და სკოლამდელი განათლების ხელშეწყობას. ახალციხის მუნიციპალიტეტის ძირითადი პრიორიტეტებია:

- ინფრასტრუქტურის განვითარება
- განათლება;
- ტურიზმი, კულტურა, რელიგია, სპორტი
- მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა.
- ეფექტური მმართველობა

ახალციხის მუნიციპალიტეტის გადასახდელები პრიორიტეტების მიხედვით 2018 –2023 წლებში

ათასი ლარი

დასახელება	პრიორიტეტის კოდი	2018 ფაქტი	2019 გეგმა	2020 პროექტი	2021 პროგნოზი	2022 პროგნოზი	2023 პროგნოზი
გადასახდელები სულ		**20 258,2**	**30 775,1**	**16 000.0**	**16 880.0**	**17 808,4**	**18 787,9**
ინფრასტრუქტურის განვითარება	02 00	11 814,0	18 369,3	3 984.8	4 204.0	4 435,2	4 679.1
დასუფთავება და გარემოს დაცვა	03 00			1 450,0	1 529.8	1 613.9	1 702.7
განათლება	04 00	2 749,1	4 314,0	3 125,0	3 296,9	3 478,2	3 669,5
კულტურა, რელიგია, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი	05 00	1 606,8	2 242,1	2 360.9	2 490,8	2 627.7	2 772,3
მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	06 00	979,5	2 097.3	1 349,6	1 423,8	1 502,1	1 584,8
მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები	01 00	3 108,9	3759,8	3 729.7	3 934.8	4 151,3	4 379,6

ბიუჯეტის ბალანსი

ახალციხის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ბალანსი 2018 –2023 წლებში

ათას ლარში

დასახელება	2018 ფაქტი	2019 გეგმა	2020 პროექტი	2021 პროგნოზი	2022 პროგნოზი	2023 პროგნოზი
I. შემოსავლები	**21 761.0**	**25 119,9**	**15 868.0**	**16 740,7**	**17 661,4**	**18 632,8**
გადასახადები	6 815.7	14 038,8	13 698.4	14 451,8	15 246,7	16 085,2
გრანტები	13 256.1	9 599,9	670.0	706.9	745.9	786.9
სხვა შემოსავლები	1 689.2	1 481,2	1 499.6	1 582,1	1 669.1	1 760.9
II. ხარჯები	**10 394,9**	**14 379,1**	**12 481.1**	**13 167,5**	**13 891.7**	**14 655.7**
შრომის ანაზღაურება	1 863.8	2 097,6	2 165,0	2 284,1	2 409.7	2 542.2
საქონელი და მომსახურება	3 107.9	3 793,8	3 709,8	3 913.8	4 129.1	4 356.2
პროცენტი	113.0	65,5	68.6	72,4	76,4	80,6

სუბსიდიები	4 007.8	4 381,7	4 835,8	5 101,8	5 382.4	5 678.4
გრანტები	114,8	207,4	190.0	200,5	211,5	223,1
სოციალური უზრუნველყოფა	745,9	935,5	976.1	1 029.8	1 086.4	1 146.2
სხვა ხარჯები	441,7	2 897,6	535.8	565.3	596.4	629,2
III. საოპერაციო სალდო	**11 366,2**	**10 740,8**	**3 386.9**	**3 573.2**	**3 769.7**	**3 977.1**
IV. არაფინანსური აქტივების ცვლილება	**9 705,0**	**16 286,0**	**3 267.0**	**3 446.7**	**3 636.3**	**3 836.3**
ზრდა	9 863,3	16 396,0	3 399.0	3 585.9	3 783.1	3 991.2
კლება	158,3	110,0	132.0	139,3	146,9	154,9
V. მთლიანი სალდო	**1 661,2**	**- 5 545,2**	**119.9**	**126.5**	**133.4**	**140.8**
VI. ფინანსური აქტივების ცვლილება	**1 661,2**	**- 5 545,2**	**0.0**			
ზრდა	1 661,2	0	0.0			
ვალუტა და დეპოზიტები	1 661,2	-	0.0			
კლება	0	5 545,2	0.0			
ვალუტა და დეპოზიტები	0	5 545,2	0.0			
VII. ვალდებულებების ცვლილება	**0**	**0**	**-119,9**			
კლება	0	0	119,9			
საშინაო	0	0	119,9			
სესხები	-	-				
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	0	-				
VIII. ბალანსი	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

2018-2019 წლების ბიუჯეტების მიმოხილვა

2018 წლის ბიუჯეტის შესრულება

2018 წელს ახალციხის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის **შემოსულობები** (შემოსავლები, არაფინანსური აქტივების კლება) განისაზღვრა 21 761,6 ათასი ლარით, ფაქტიურმა შესრულებამ შეადგინა 21 919,3 ათასი ლარი, გეგმა შესრულდა 101 %-ით, მათ შორის ბიუჯეტის **შემოსავლების** (გადასახადები, გრანტები, სხვა შემოსავლები) სახით მობილიზებულია 21 761,0 ათასი ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (21 691,6 ათასი ლარი) 100 %-ს და მთლიანი შემოსულობების 99 %-ს შეადგენს.

გადასახადების სახით მობილიზებულია 6 815,8 ათასი ლარი, რაც დაგეგმილის (6 950,0 ათასი ლარი) 98%-ს შეადგენს. ქონების გადასახადიდან მიღებულია 5 662,3 ათასი ლარი, საშემოსავლო გადასახადიდან - 1 153,5 ათასი ლარი.

გრანტების სახით მიღებულია 13 256,1 ათასი ლარი. მათ შორის: მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად შეადგენს 270,0 ათას ლარს (ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის ამაღლების ხელშეწყობა 84,3 ათასი ლარი, სამშობლოს დაცვისას და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა სარიტუალო ხარჯი - 3,0 ათასი ლარი, გადამდებ დაავადებათა ეპიდემიოლოგიური კონტროლისათვის - 182,7 ათასი ლარი). საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი სახსრები შეადგენს 6 665,1 ათას ლარს, ხოლო მაღალმთიანი დასახლების განვითარების ფონდიდან მიღებული სახსრები - 760,0 ათას ლარს.

სხვა შემოსავლების სახით მიღებულია 1 689,2 ათასი ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (1 449,0 ათასი ლარი) 117 %-ია.

არაფინანსური აქტივების კლების მუხლის ფაქტიური შესრულება შეადგენს 158,3 ათას ლარს.

რაც შეეხება ხარჯვით ნაწილს, 2018 წლის მთლიანმა ხარჯმა შეადგინა 20 258,2 ათასი ლარი. აქედან შრომის ანაზღაურება შეადგენს 1 863,8 ათას ლარს, საქონელი და მომსახურება - 3 107,9 ათას ლარს, პროცენტის ხარჯი შეადგენს 113,0 ათას ლარს, სუბსიდიებში გახარჯულია 4 007,9 ათასი ლარი, გრანტები - 114,8 ათასი ლარი, სოციალური უზრუნველყოფის მუხლიდან დახარჯულია 745,9 ათასი ლარი, სხვა ხარჯებიდან - 441,7 ათასი ლარი,

არაფინანსური აქტივების ზრდა შეადგენს 9 863,3 ათას ლარს, აქედან სახელმწიფო ბიუჯეტის ფონდებიდან გამოყოფილი ტრანსფერები შეადგენს 5 867,2 ათას ლარს, ხოლო ადგილობრივი ბიუჯეტის (საკუთარი შემოსავალი) ხარჯი 3 996,1 ათასი ლარია.

2018 წლის ბოლოს ნაშთმა შეადგინა - 5 545,2 ათასი ლარი.

2019 წლის ბიუჯეტის მიმოხილვა

2019 წელს ახალციხის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის მთლიანი **შემოსულობები** დაგეგმილია 25 229,9 ათასი ლარით, ხოლო **შემოსავლები** - 25 119,9 ათასი ლარით, მათ შორის: **გადასახადები** 14 038,8 ათასი ლარი, **გრანტები** 9 599,9 ათასი ლარი, **სხვა შემოსავლები** 1 481,2 ათასი ლარი, არაფინანსური აქტივების კლებიდან შემოსავალი განსაზღვრულია 110,0 ათასი ლარის ფარგლებში.

2019 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი ტრანსფერის გეგმა შეადგენს 9 599,9 ათას ლარს. ფინანსდება გზების მშენებლობა, ნაპირსამაგრების და სანიაღვრე არხების მოწყობა, სპორტული ნაგებობების მშენებლობა და სარეკონსტრუქციო სამუშაოები, წყალმომარაგების სისტემის მშენებლობა და რეაბილიტაცია, სტიქიის შედეგად მიყენებული ზარალის სალიკვიდაციო ღონისძიებები. ხორციელდება სარწყავი და სანიაღვრე არხების, შიდა სასოფლო გზების, ხიდების და ბოგირების სარეაბილიტაციო სამუშაოები, მოსახლეობისათვის დაზიანებული სახლის სახურავების შეკეთებისათვის მასალების შეძენა.

ახალციხის მუნიციპალიტეტში 2019 წელს განხორციელებული და მიმდინარე ინფრასტრუქტურული პროექტები:

ქალაქ ახალციხეში რეაბილიტაცია უტარდება N 1 საბავშვო ბაღს, პროექტის ღირებულება შეადგენს 499, 999 ათას ლარს.

მიმდინარეობს რუსთაველის და კეცხოველის ქუჩების რეაბილიტაცია ქალაქ ახალციხეში, პროექტის ღირებულებაა 1 554,321 ათასი ლარი.

განხორციელდა სოფელ ტყემლანის საავტომობილო გზის რეაბილიტაცია - 424,180 ათასი ლარი.

რეაბილიტაცია ჩაუტარდა ანდრიაწმინდა-ანდის საავტომობილო გზას, პროექტის ღირებულება შეადგენს 399,976 ათას ლარს.

განხორციელდა მაჭიხეთის წმინდა მარიამის ეკლესიისკენ მიმავალი გზის გადასახვევიდან სოფელ ხეოთამდე მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია, რომლის ღირებულებამ შეადგენა 486,721 ათას ლარი.

რეაბილიტაცია ჩაუტარდა წინუბნისა და გურკელის საავტომობილო გზას, რისთვისაც 754,587 ათასი ლარი დაიხარჯა.

ნაოხრების საავტომობილო გზის რეაბილიტაცია - 200,774 ათასი ლარი.

ზემო სხვილისის საავტომობილო გზის რეაბილიტაცია - 83,022 ათასი ლარი.

განხორციელდა მარავალბინიანი საცხოვრებელი კორპუსების სახურავების რეაბილიტაცია:

- ზარზმელის ქუჩის N2, N4, N6, N8, N10 და N13, ადიგენის ქუჩის N20, ილია მართლის ქუჩის N10 – 170,156 ათასი ლარი;
- ზარზმელის ქუჩის N1, N3, N5, N7, N9, N11, მესხეთის ქუჩის N20, კანდელაკის ქუჩის N8 – 152,833 ათასი ლარი;
- ხარისჭირაშვილის ქუჩის N38 და გოგებაშვილის ქუჩის N7-ში მდებარე საცხოვრებელი კორპუსების სახურავების რეაბილიტაცია - 56,625 ათასი ლარი.

ამ ეტაპზე მიმდინარეობს მუშაობა მესხეთის ქუჩის N9 და N11-ში, რუსთაველის ქუჩის N22-ში, თაბუკაშვილის ქუჩის N40-ში, ივანე ახალციხელის ქუჩის N91-ში, რუსთაველის ქუჩის N36-ში, ილია მართლის ქუჩის N22-ში და მერაბ კოსტავას ქუჩის N35-ში მდებარე მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების სახურავების რეაბილიტაციის უზრუნველსაყოფად.

განხორციელდა მარავალბინიანი საცხოვრებელი კორპუსების ფასადებისა და სადარბაზოების რეაბილიტაცია:

- 9 აპრილის ქუჩის N 23 და რუსთაველის ქუჩის N97 – 201,739 ათასი ლარი;
- ასპინძის ქუჩის N 26 და რუსთაველის ქუჩის N95ა - 330,871 ათასი ლარი;
- ქალაქ ახალციხეში ასპინძის ქუჩის N38 და N42 - 335,733 ათასი ლარი;
- რუსთაველის ქუჩის N95 და N105 - 282,990 ათას ლარს.
- თამარაშვილის ქუჩის N5 და N7, 9 აპრილის ქუჩის N3, ასპინძის ქუჩის N30, პროექტის ღირებულებაა 351,400 ათასი ლარი.

ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის კულტურის, განათლების, სპორტისა და ძეგლთა დაცვის სამსახურის მიერ 2019 წელს დაიგეგმა და ჩატარდა სხვადასხვა კულტურული ღონისძიებები, კონკურსები, ტრენინგები,

30 ივნისს ჩატარდა გრანდიოზული ღონისძიება - შალვა ახალციხელის ხსენების დღე, რომელიც თავის მხრივ მოიცავდა მრავალ თემატურ ღონისძიებას;

დაიბეჭდა ახალციხის მუნიციპალიტეტის ყოველწლიური კატალოგი;

აღინიშნა ,,თამარობა“, საქართველოს დამოუკიდებლობის დღე, ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღე,

მოეწყო შეხვედრები სტუდენტებთან, რომლებმაც მოიპოვეს სახელმწიფო გრანტი, ხოლო წარჩინებულ სტუდენტებს გადაეცათ ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერის სტიპენდია.

გაიმართა იდეების კონკურსი ახალგაზრდებისთვის თემებზე - არაფორმალური განათლების ხელშეწყობა; ახალგაზრდების პასიურობა; სოციალური პასუხისმგებლობა; ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრების საჭიროება; სამოქალაქო ჩართულობის განვითარების საჭიროება; გარემოს დაცვა.

ჩატარდა ტრენინგები ახალგაზრდებისთვის თემებზე - ,,პრეზენტაციის უნარები“; ,,პროექტის წერა“.

მოეწყო საერთაშორისო ტურისტული გამოფენა, ნახატების კონკურსი მოსწავლეებს შორის, აღინიშნა ეროვნული სამოსის დღე, გარემოს დაცვის საერთაშორისო დღე - დასუფთავების აქცია, დაიბეჭდა საინფორმაციო ბუკლეტები გენდერული თანასწორობის საკითხებზე, მოეწყო შეხვედრა წარმატებულ ფერმერ ქალებთან მუნიციპალიტეტის მასშტაბით, რომელთაც გადაეცათ სამახსოვრო საჩუქრები,

გაიმართა სპორტული აქტივობები, რაც ხელს უწყობს ახალგაზრდებში, და არა მარტო ახალგაზრდებში, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას.

გაიმართა ტურნირები სხვადასხვა სპორტულ სახეობებში, როგორიცაა ჭადრაკი, ფრენბურთი, მინი ფეხბურთი, ბადმინტონი, ნარდი, შაში.

ჩატარდა როინ სუდაძის სახელობის ტურნირი მინი ფეხბურთში,

ველორბოლა ახალციხის მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების მოსწავლეების მონაწილეობით (გოგონები, ვაჟები) .

გაიმართა სპორტულ-შემეცნებითი ღონისძიება ახალგაზრდებისთის - ,,ჩემი საყვარელი სპორტი და სპორტსმენი“.

ჩატარდა მერიისა და ოფროუდის კლუბის ერთობლივი ღონისძიება - ,,ოფროუდი“.

მოეწყო ექსკურსია სპორტულ ღონისძიებებში გამარჯვებული ახალგაზრდებისთვის.

გაიმართა სპორტული შეჯიბრი ახალციხის ტბაზე ნავებითა და წყლის ველოსიპედებით 18 წლამდე ახალგაზრდებისთვის.

ტურიზმის ხელშეწყობის მიზნით ჩატარდა სხვადასხვა ღონისძიებები ახალციხის ციხეზე, დაიბეჭდა ტურისტული კალენდარი, რუქები, ბუკლეტები, საიმიჯო ბროშურები.

ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანდაცვისა და სოციალურ საკითხთა განყოფილებების მიერ განხორციელდა ახალციხის მუნიციპალიტეტის 2019 წლის შემდეგი სოციალური პროგრამები:

1. სამშობლოს დაცვისას დაღუპულთა და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა, იძულებით გადაადგილებულ პირთა სარიტუალო მომსახურების პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 7,0 ათასი ლარით, პროგრამის მიზანს წარმოადგენს

ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები და რეგისტრირებული, პროგრამით გათვალისწინებული სტატუსის მქონე პირების სარიტუალო მომსახურება, პროგრამით ისარგებლა 10 ბენეფიციარმა. პროგრამიდან გახარჯულია 4,8 ათასი ლარი;

2. შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დახმარების პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 131,9 ათასი ლარით, პროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული შშმ პირების სოციალური დახმარება, მათი საზოგადოებაში ინტეგრაციისა და რეაბილიტაციის მიზნით. (მკვეთრად გამოხატული შშმ პირები, მხედველობით მნიშვნელოვნად გამოხატული შშმ პირები, შშმ სტატუსის მქონე ბავშვები, ,,მწვანე სახლი ახალციხეში"- სარეაბილიტაციო ცენტრი შშმ ბავშვებისთვის (აუტისტური სპექტრის და სხვა დარღვევების მქონე ბავშვები)). წლის განმავლობაში პროგრამით ისარგებლა 378-მა ნებეფიციარმა. პროგრამიდან გახარჯულია 107,9 ათასი ლარი.

3. II მსოფლიო ომის ვეტერანების, ომის მონაწილე ინვალიდებისა და ომში დაღუპულთა ოჯახების ერთჯერადი დახმარების პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 18,6 ათასი ლარით, პროგრამა მოიცავს მკვეთრად და მნიშვნელოვნად გამოხატული შშმ ვეტერანების ყოველთვიურ დახმარებას, მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანების ერთჯერად დახმარებას და ომში დაღუპულთა ოჯახების ერთჯერად დახმარებას. პროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები, სხვადასხვა ომებსა და კონფლიქტებში მონაწილე ვეტერანებისა და მათი ოჯახების დახმარება. პროგრამით ისარგებლა 34 ბენეფიციარმა. პროგრამიდან გახარჯულია 17,5 ათასი ლარი.

4. ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სათნოების სახლი. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 128,4 ათასი ლარით. პროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები სოციალურად დაუცველი მოქალაქეების (მარტოხელა მოხუცები, მრავალშვილიანი ოჯახები, სოციალურად დაუცველები) კვებით უზრუნველყოფა უფასო სასადილოში ერთჯერადად დღეში, პროგრამით სარგებლობს 200 ბენეფიციარი. პროგრამიდან გახარჯულია 96,2 ათასი ლარი.

5. ხანძრით დაზარალებული ოჯახების ერთჯერადი დახმარების პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 23,5 ათასი ლარით. პროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული ოჯახების ფინანსური მხარდაჭერა საცხოვრებელი და არასაცხოვრებელი ფართის ხანძრით დაზიანების შემთხვევაში, პროგრამა ითვალისწინებს ოჯახების ერთჯერად დახმარებას. პროგრამით ისარგებლა 10-მა ოჯახმა, პროგრამიდან გახარჯულია 14,0 ათასი ლარი.

6. იძულებით გადაადგილებულ პირთა, დევნილთა და უკიდურესად გაჭირვებულთა სოციალური დახმარების პროგრამა; პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 103,3 ათასი ლარით. პროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები იძულებით გადაადგილებული პირების და შეჭირვებული მოქალაქეების ფინანსური დახმარება, პროგრამით ისარგებლა 409 ბენეფიციარმა, პროგრამიდან გახარჯულია 53,3 ათასი ლარი.

7. 99 წელს გადაცილებულ უხუცესთა და დედ-მამით ობოლ ბავშვთა ერთჯერადი დახმარების პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 5,0 ათასი ლარით. პროგრამის მიზანია უხუცესთა და ობოლ ბავშვთა ფინანსური მხარდაჭერა, პროგრამით 2019 წელს სარგებლობს 3 ბენეფიციარი. პროგრამიდან გახარჯულია 2.5 ათასი ლარი.

8. ქალაქ ახალციხეში მგზავრთა გადაყვანის შეღავათის პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 22,0 ათასი ლარით. პროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტის

მოქალაქეების და შემოსული სტუმრების საქალაქო ტრანსპორტით მგზავრობის ღირებულების 50%-იანი თანადაფინანსება. პროგრამით თვეში სარგებლობს დაახლოებით 10 000 ბენეფიციარი, პროგრამიდან გახარჯულია 17,7 ათასი ლარი.

9. ახალციხის მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული ოჯახების ერთჯერადი დახმარების პროგრამა ყოველ ახალშობილზე. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 61,0 ათასი ლარით. პროგრამის მიზანია ახალშობილთა ოჯახების ფინანსური მხარდაჭერა დემოგრაფიის გაუმჯობესების და შობადობის მატების მიზნით, პროგრამით ისარგებლა 345-ზე მეტმა ახალშობილის ოჯახმა. პროგრამიდან გახარჯულია 60,0 ათასი ლარი.

10. აწყურში განვითარებული მეწყერის შედეგად დაზარალებული ოჯახების დაფინანსების პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 14,4 ათასი ლარით. პროგრამის მიზანია სტიქიის შედეგად უსახლკაროდ დარჩენილი ოჯახების ფინანსური მხარდაჭერა საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების მიზნით. პროგრამით ისარგებლა 6 ოჯახმა. პროგრამიდან გახარჯულია 9,0 ათასი ლარი.

11. სახელოვნებო სკოლებში სოციალური შეღავათების მქონე პირთა შვილებისათვის სოციალური დახმარების პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 45,0 ათასი ლარით. პროგრამის მიზანია ხელი შეუწყოს ბენეფიციარებს სხვადასხვა სახელოვნებო სკოლებში მიიღონ მათთვის სასურველი სახელოვნებო განათლება. პროგრამით ისარგებლა 237 ბენეფიციარმა. პროგრამიდან გახარჯულია 24,3 ათასი ლარი.

12. მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების დაფინანსების პროგრამა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 563,0 ათასი ლარით. პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული მოქალაქეების სხვადასხვა სამედიცინო მომსახურების დაფინანსებას, როგორიცაა სამედიცინო კვლევები, ქირურგიული ოპერაციები, სტაციონარული მკურნალობა, ონკოლოგიური დაავადებების მქონე პაციენტთა ფინანსური მხარდაჭერა, ვეტერანთა მედიკამენტოზური პაკეტი, ეპილეფსიისა და ფსიქიატრიულ დაავადებათა მედიკამენტოზური პაკეტი, პროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული მოქალაქეების სამედიცინო მომსახურების, მედიკამენტებით უზრუნველყოფის, სხვადასხვა სამედიცინო გამოკვლევების დაფინანსება. პროგრამიდან გახარჯულია 422,4 ათასი ლარი. ისარგებლა 848 ბენეფიციარმა.

თავი III. ახალციხის მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტები და პროგრამები საშუალოვადიან პერიოდში

ინფრასტრუქტურის განვთარება

მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური განვითარებისათვის აუცილებელ პირობას წარმოადგენს მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის შემდგომი გაუმჯობესება და აღნიშნული მიმართულება ბიუჯეტის ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტს წარმოადგენს. ინფრასტრუქტურის განვითარება პირდაპირ კავშირშია მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის კეთილდღეობასთან, ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება ხელს შეუწყობს

მუნიციპალიტეტში ინვესტიციების მოზიდვას, რაც ტურიზმის, მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის და სხვა დარგების განვითარების წინაპირობაა. პრიორიტეტის ფარგლებში გაგრძელდება საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა რეაბილიტაცია, წყლის სისტემების, გარე განათების ქსელის განვითარება და მუნიციპალიტეტში სხვა აუცილებელი კეთილმოწყობის ღონისძიებების დაფინანსება. პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება როგორც ახალი ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, ასევე, არსებული ინფრასტრუქტურის მოვლა-შენახვა და დაფინანსდება მის ექსპლოატაციასთან დაკავშირებული ხარჯები.

ათასი ლარი

პროგრამული. კოდი	დასახელება	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი	2021 წლის პროგნოზი	2022 წლის პროგნოზი	2023 წლის პროგნოზი
02 00	**ინფრასტრუქტურის განვითარება**	**10 520,1**	**16 683,8**	**3 984.8**	**4 203.9**	**4 435.1**	**4 679.0**
02 01	**საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება**	**8 206,0**	**8 340,6**	**1 259.6**	**1 328.9**	**1 402.0**	**1 479.1**
02 01 01	გზების მიმდინარე შეკეთება	7 997,1	8 175,0	450.0	474.8	500.9	528.5
02 01 02	ახალი გზების მშენებლობა	-	-	759,6	801.4	845.5	892.0
02 01 03	ნაპირსამაგრი სამუშაოები	208,9	165,6	50.0	52.8	55.7	58.8
02 02	**წყლის სისტემების განვითარება**	**795,8**	**2 027,5**	**602.0**	**635.1**	**670.0**	**706.9**
02 02 01	სასმელი წყლით უზრუნველყოფა	-	-	-	-	-	-
02 02 02	კანალიზაციის სისტემის განვითარება	-	-	-	-	-	-
02 02 03	წყალსადენისა და საკანალიზაციო ქსელის რეაბილიტაცია	562,9	1 787,5	350.0	369.3	389.6	411.0
02 02 04	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის წყალმომარაგება და წყალანირება	232,9	240,0	252.0	265.9	280.5	295.9
02 03	**გარე განათება**	**488,1**	**749,3**	**525.4**	**554.3**	**584.8**	**617.0**
02 03 01	გარე განათების ქსელის ექსპლოატაცია	488,1	749,3	425.4	448.8	473.5	499.5
02 03 02	გარე განათების ახალი წერტილების მოწყობა	-	-	100.0	105.0	111.3	117.4
02 07	**კეთილმოწყობა**	**1 030,3**	**5 550,4**	**1 587.8**	**1 675.1**	**1 767.2**	**1 864.4**
02 07 01	საკადასტრო აზომვითი ნახაზები, ესკიზებისა და სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შედგენა	426,4	1 284,5	854,0	900.9	950.5	1 002.8
02 07 02	შენობების ფასადებისა და სახურავების რეაბილიტაცია	559,7	2 714,7	218.8	230.8	243.5	256.9

პროგრამული. კოდი	დასახელება	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი	2021 წლის პროგნოზი	2022 წლის პროგნოზი	2023 წლის პროგნოზი
02 07 05	პარკებისა და სკვერების მშენებლობა-რეაბილიტაცია	41,8	539,2	215,0	226.8	239.3	252.5
02 07 06	სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებები	2,4	1 012,0	300.0	316.5	333.9	352.3
02 08	**სარიტუალო ღონისძიებები**	**0,0**	**16,0**	**10.0**	10.6	11.2	11.8
02 08 01	სასაფლაოების მოვლა, შემოღობვა	0,0	16,0	10.0	10.6	11.2	11.8

პროგრამის დასახელება	კოდი	**ინფრასტრუქტურის განვითარება**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 00		**3984,8**	**13 318,0**
პროგრამის განმახორციელებელი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური განვითარებისათვის აუცილებელ პირობას წარმოადგენს მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და აღნიშნული მიმართულება ბიუჯეტის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია, რომლის ფარგლებშიც გაგრძელდება საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია, წყალსადენისა და საკანალიზაციო ქსელის რეაბილიტაცია, გარე განათებების ქსელის ექსპლუატაცია-რეაბილიტაცია, კეთილმოწყობის ღონისძიებების განხორციელება, სკვერების, პარკების და საცხოვრებელი კორპუსების კეთილმოწყობა. მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის მშენებლობისა და რეაბილიტაციის გარდა განხორციელდება არსებული ინფრასტრუქტურის მოვლა შენახვა და დაფინანსდება მის ექსპლოატაციასთან დაკავშირებული ხარჯები. პროგრამის მიზანია რეაბილიტაცია ჩაუტარდეს გზებს, რათა მაქსიმალურად შემცირდეს გაუმართავი საავტომობილო გზის მიზეზით გამოწვეული ავტოსაგზაო შემთხვევების რაოდენობა. მოეწყოს პანდუსები და გადასასვლელები, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მოქალაქეების, მათ შორის ბავშვებისა და საბავშვო ეტლებით მოძრავის დედების უსაფრთხო გადაადგილება.			
მოსალოდნელი შედეგი	შექმნილია თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი საგზაო ინფრასტრუქტურა, უზრუნველყოფილია ტრანსპორტით და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხო გადაადგილება; მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მოწესრიგებული და დასუფთავებულია ქუჩები და პარკები, მაქსიმალურად დაცულია სანიტარული წესები, რაც ხელს უწყობს ეკოლოგიურად სუფთა გარემოს შექმნას;			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 01		**1 259,6**	**4 210,0**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ადგილობრივი მნიშვნელობის გზის საფარი დღეის მდგომარეობით ნაწილობრივ არის დაზიანებული, პროექტის მიზანია თანდათანობით განხორციელდეს გზების სრული რეაბილიტაცია. ასევე პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება მომავალ წლებში რეაბილიტაციისთვის საჭირო პროექტების შესყიდვა და რეაბილიტირებული პროექტების ზედამხედველობა.			
მოსალოდნელი შედეგი	შექმნილია თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი საგზაო ინფრასტრუქტურა			

პროგრამის დასახელება	კოდი	**გზების მიმდინარე შეკეთება**	2020 წლის დაფინანსება (ათას ლარში)	დაფინანსება 2021-2023 წლებზე (ათას ლარში)
	02 01 01		**450.0**	**1 504,2**
პროგრამის განმახორციელებელი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
პროგრამის აღწერა	პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება ახალციხის მუნიციპალიტეტის სამოქმედო ტერიტორიაზე არსებული ქუჩების, გზების, ხიდების და მილსადენების მშენებლობა-რეაბილიტაცია, ასევე რეაბილიტირებული ცენტრალური გზების მდგომარეობის შენარჩუნება. საგზაო მოძრაობის დადგენილი წესების მიხედვით შესაბამისი საგზაო ნიშნების, გადასასვლელებისა და სიჩქარის შემზღუდავი ბარიერების მოწყობა. ზამთრის პერიოდში შიდა გზების ჭარბი თოვლისაგან გათავისუფლება.			
პროგრამის საბოლოო მიზანი და მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტში დაზიანებული გზების რაოდენობის შემცირება.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**ახალი გზების მშენებლობა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 01 02		**759,6**	**2 538,9**

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება ახალციხის მუნიციპალიტეტის სამოქმედო ტერიტორიაზე არსებული ქუჩების, გზების, ხიდების მშენებლობა-რეაბილიტაცია, ასევე რეაბილიტირებული ცენტრალური გზების მდგომარეობის შენარჩუნება.
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტში საავარიო სიტუაციების შემცირება, მოსახლეობის შეუფერხებელი გადაადგილება.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**ნაპირსამაგრი სამუშაოები**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 01 03		**50,0**	**167,3**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება ახალციხის მუნიციპალიტეტში სტიქიის შედეგად დაზიანებული ნაპირსამაგრი სამუშაოები.			
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტში ფარგლებში სტიქიის შედეგების ლიკვიდაცია.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**წყლის სისტემების განვითარება**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 02		**602,0**	**2 012,0**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული წყლის სისტემების სრულ რეაბილიტაციას და ახლის მოწყობას. მათ შორის პრიორიტეტულია მოსახლეობის 24 საათიანი მომარაგება სასმელი წყლით წლის ნებისმიერ პერიოდში. ქვეპროგრამა ასევე მოიცავს სარწყავი და სანიაღვრე არხების მოწყობა რეაბილიტაციას. ქვეპროგრამა ხორციელდება მუნიციპალიტეტის მთელ ტერიტორიაზე, როგორც ქალაქ ახალციხეში, ასევე მუნიციპალიტეტში შემავალ ყველა ადმინისტრაციულ ერთეულში. პროგრამის მიზანია: - მუნიციპალიტეტის ყველა დასახლებაში არსებობედეს სასმელი წყლის 24 საათიანი მიწოდება; - მუნიციპალიტეტის ყველა ოჯახს გააჩნდეს შეუფერხებლი წვდომა და იღებდეს სასმელ წყალს; - წყლის სისტემების ექსპლოატაცია მიმდინარეობდეს უწყვეტ რეჟიმში და წარმოქმნილი გაუმართაობები აღმოიფხვრას დროულად. წყლის სისტემის განვითარების პროგრამა შინაარსის მიხედვით არის როგორც კაპიტალური/ინფრასტრუქტურული (წლის სისტემის რეაბილიატაცია, ახლის მოწყობა), ასევე, მომსახურების (წლის სისტემის ექსპლოტაცია). რაც შეეხება მის ხანგრძლივობას, იგი			

	ინფრასტრუქტურულ ნაწილში წარმოადგენს მრავალწლიან, ხოლო მომსახურების ნაწილში მუდმივმოქმედ პროგრამას.
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის ყველა დასახლებაში მოქმედებს სასმელი წყლის მიწოდების 24 საათიანი გრაფიკი; მუნიციპალიტეტის ყველა ოჯახს გააჩნია შეუფერხებლი წვდომა სასმელ წყალზე; წყლის სისტემების ექსპლოტაცია მიმდინარეობს უწყვეტ რეჟიმში და წარმოქმნილი გაუმართაობები აღმოფხვრილია დროულად.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**წყალსადენისა და საკანალიზაციო ქსელის რეაბილიტაცია**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 02 03		**350,0**	**1 169,9**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება ახალციხის მუნიციპალიტეტის სამოქმედო ტერიტორიაზე სასმელი და სარწყავი წყლის სისტემების მშენებლობა-რეაბილიტაცია.			
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის ყველა ოჯახს გააჩნია შეუფერხებლი წვდომა სასმელ წყალზე; წყლის სისტემების ექსპლოტაცია მიმდინარეობს უწყვეტ რეჟიმში და წარმოქმნილი გაუმართაობები აღმოფხვრილია დროულად.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული სარწყავი და სასმელი წყლის სისტემების და ხელოვნური ტბის მოვლა-შენახვა-რეაბილიტაცია**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 02 04		**252.0**	**842.3**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის წყალმომარაგება და წყალანირება			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ფინანსდება ახალციხის მუნიციპალიტეტის სამოქმედო ტერიტორიაზე არსებული სარწყავი და სასმელი წყლის სისტემების აღდგენა-რეაბილიტაცია; მოქმედი სარწყავი სისტემების მოვლა-შენახვა; სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და მოვლა-პატრონობა, სამელიორაციო სისტემების მდგომარეობის შენარჩუნება და შიდაქსელური არხების რეაბილიტაცია; ხელოვნური ტბის მოვლა- პატრონობა და განვითარება. ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება ახალციხის მუნიციპალიტეტის ქალაქ ვალესა და 14 თემში 11 სატუმბო სადგურის და 40 კმ. სარწყავი არხის მოვლა- რეაბილიტაცია, ბუნებრივი სარწყავი არხებით და მექანიკური სატუმბო სადგურების საშუალებით სარწყავი წყლის მიწოდების უზრუნველყოფა, სასმელი წყლის სათავე ნაგებობების, მაგისტრალური მილსადენების, რეზერვუარების მოწყობა და შიდაქსელური არხების რეაბილიტაცია, ტექნიკურად გამართული ფუნქციონირებისთვის ზრუნვა და ზედამხედველობა.			

	ა(ა)იპ "ახალციხის მუნიციპალიტეტის წყალმომარაგება და წყალანირება"-ს მიერ ხორციელდება ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული ხელოვნური ტბის გამართული ფუნქციონირებისათვის ხელშეწყობის უზრუნველყოფა, ქალაქ ახალციხის გარეუბნის ტბის ინფრასტრუქტურის მოვლა-პატონობა, განვითარება და ტურისტული გარემოს შექმნა.
მოსალოდნელი შედეგი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გაუმჯობესდება მოსახლეობის წყალმომარაგების მდგომარეობა, გაიზრდება მელიორირებული მიწების ფართობები, გაუმჯობესდება სარწყავი (საირიგაციო) სისტემები, განხორციელდება სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაციის მიზნით წყალსაცავების, სარწყავი და სასმელი წყლის სისტემების სარეაბილიტაციო სამუშაოები. განვითარდება ქალაქ ახალციხის ხელოვნური ტბის ინფრასტრუქტურა და გაუმჯობესდება გაჯანსაღების და დასვენების ეფექტური პირობები. ა(ა)იპ-ის ადმინისტრაციული პერსონალი უზრუნველყოფილი იქნება უკეთესი სამუშაო პირობებით.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**გარე განათება**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 03		**525.4**	**1 756,1**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ღამის პერიოდში მუნიციპალიტეტში უსაფრთხო გადაადგილებისთვის და კომფორტული გარემოს შექმნისთვის მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია გამართული გარე განათების ქსელის ფუნქციონირებას. მუნიციპალურ ბიუჯეტში წარმოდგენილი გარე განათების პროგრამის ფარგლებში სწორედ გარე განათების სისტემის განვითარებისა და ექსპლოტაციისათვის საჭირო ხარჯები ფინანსდება. დღეის მდგომარეობით გარე განათების ქსელით მოცულია მუნიციპალიტეტის დასახლებული ტერიტორიის 80%. გარე განათების სისტემა მოიცავს 1000-ზე მეტ განათებისა და ელექტროგაყვანილობის ბოძს, 6500-ზე მეტ სანათ წერტილს, 20000 გრძივ მეტრზე მეტ სადენს და სხვა დამხმარე ინფრასტრუქტურას. პროგრამის ასიგნებების მნიშვნელოვანი ნაწილი (დაახლოებით 252,4 ათსი ლარი ყოველწლიურად) ხმარდება მოხმარებული ელექტროენერგიის ხარჯის ანაზღაურებას. პროგრამა შედგება 2 ქვეპროგრამისაგან. ესენია: - გარე განათების ქსელის ექსპლოტაცია; - გარე განათების ახალი წერტილების მოწყობა. გარე განათების პროგრამა შინაარსის ტიპის მიხედვით არის როგორც კაპიტალური/ინფრასტრუქტურული ხასიათის, ასევე - მომსახურების. კაპიტალური ნაწილი მოიცავს გარე განათების ქსელის გაფართოება-გაუმჯობესების ღონისძიბებეს, ხოლო მომსახურების ნაწილი - გარე განათების არსებული ქსელის ექსპლოატაციას (მ.შ. მოხმარებული ელექტროენერგიის ხარჯის ანაზღაურებას). ხანგრძლივობის მიხედვით, ექსპლოტაციის ნაწილში პროგრამა არის მუდმივმოქედი, ხოლო ინფრასტრუქტურულ ნაწილში - მრავალწლიანი. 2020 წლის ბიუჯეტიდან ასიგნებები გამოყოფილია როგორც გარე განათების ქსელის ექსპლოტაციის ქვეპროგრამაზე, ასევე ახალი წერტილების მოწყობისათვის, ექსპლოტაციის ხარჯების დაფინანსება ხორციელდება მუნიციპალური ბიუჯეტის საკუთარი შემოსავლებიდან, ხოლო კაპიტალური დანახარჯები უმეტესწილად			

	გაიწევა როგორც სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი კაპიტალური ტრანსფერით, ასევე საკუთარი სახსრების თანადაფინანსებით.
მოსალოდნელი შედეგი	მთელი წლის მანძილზე გარე განათების სისტემა ფუნქციონირებს გამართულად. პერიოდულად წარმოქმნილი შეფერხებები აღმოფხვრილია დროულად. მუნიციპალიტეტში გარე განათების ქსელით მოცულია დასახლებული ტერიტორიების 80%.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**გარე განათების ქსელის ექსპლოატაცია**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 03 01		**425.4**	**1 847,2**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ღამის პერიოდში მუნიციპალიტეტში უსაფრთხო და კომფორტული გარემოს შექმნისთვის მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია გარე განათებას. შესაბამისად საჭიროა მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებულის გარე განათების ქსელის გამართული ფუნქციონირება, მისი პერიოდული შეკეთება. დღეის მდგომარეობით მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გარე განათების ქსელი ფუნქციონირებს ქვეპროგრამის ფარგლებში და ფინანსდება გარე განათების არსებული ქსელის ექსპლოატაცია, რომელიც მოიცავს შემდეგ ღონისძიებებს: - მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებულ ქსელში მწყობრიდან გამოსული ნათურების გამოცვლა; - ამორტიზებული და დაზიანებული განათების ბოძების შეკეთება, ახლით ჩანაცვლება; - დაზიანებული სადენების აღდგენა, შეკეთება. პროგრამა ასევე მოიცავს გარე განათების ქსელის მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის ხარჯის ანაზღაურებას (252,4 ათასი ლარი).			
მოსალოდნელი შედეგი	მთელი წლის მანძილზე გარე განათების სისტემა ფუნქციონირებს გამართულად. პერიოდულად წარმოქმნილი შეფერხებები აღმოფხვრილია დროულად.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**გარე განათების ახალი წერტილების მოწყობა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 03 02		**100,0**	**333,72**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	დღე-ღამის ნებისმიერ დროს მოსახლეობის კომფორტული და უსაფრთხო გადაადგილებისათვის აუცილებელ პირობას წარმოადგენს გარე განათება, რისი გათვალისწინებითაც ქვეპროგრამის ფარგლებში დაფინანსდება გარე განათების არსებული ქსელის მოვლა-პატრონობა, გახარჯული ელექტროენერგიის ღირებულების გადახდა. რეაბილიტირებულ გზებზე ახალი სანათი წერტილების მოწყობა.
მოსალოდნელი შედეგი	მთელი წლის მანძილზე გარე განათების სისტემა ფუნქციონირებს გამართულად. პერიოდულად წარმოქმნილი შეფერხებები აღმოფხვრილია დროულად.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**კეთილმოწყობა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 07		**1 587,8**	**5 296,7**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტში მნიშვნელოვანი და აუცილებელი კეთილმოწყობის ღონისძიებების სრულყოფილად და ეფექტურად განხორციელება; დაზიანებული ინფრასტრუქტურის ობიექტების აღდგენა – რეაბილიტაცია, კეთილმოწყობა და მოვლა-პატრონობა; სხვადასხვა ღონისძიებების ფარგლებში დროებითი ნაგებობებისა და კონსტრუქციების მოწყობა; მუნიციპალიტეტის ინფრასტრუქტურის განვითარებისკენ მიმართული მრავალმხრივი სამუშაოები, რათა გაუმჯობესდეს არსებული ინფრასტრუქტურა, მოსახლეობისათვის შეიქმნას სათანადო სანიტარული, ეკოლოგიური და საყოფაცხოვრებო პირობები.			
მოსალოდნელი შედეგი				

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**საკადასტრო აზომვითი ნახაზები, ესკიზებისა და სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შედგენა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 07 01		**854,0**	**2 854,2**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება მუნიციპალიტეტში მიმდინარე ინფრასტრუქტურული პროექტების საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შესყიდვა. ამასთან, იმ ხელშეკრულებებზე რომელთა ღირებულება არ აღემატება 50.0 ათას			

	ლარს პროექტის შემდგენი ახორციელებს შესრულებული სამუშაოების ექსპერტიზას. ამ ქვეპროგრამის ფარგლებში ასევე ფინანსდება 50.0 ლარზე მეტი თანხის ინფრასტრუქტურული პროექტების ტექნიკური ზედამხედველობის (საექსპერტო მომსახურების) სამუშაოების შესყიდვა. ქვეპროგრამის მიზანია მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე განსახორციელებელი ინფრასტრუტურული პროექტებისათვის დროულად და კვალიფიციურად მოხდეს საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შედგენა. ასევე, პროექტების განხორციელებისას ჩატარებული სამუშაოების ხარისხის უზრუნველყოფა მათზე მუდმივი ზედამხედველობის განხორციელების გზით. პროგრამის თანხების განკარგვა ხორციელდება რეგიონალურ დონეზე ჩატარებული კონსოლიდირებული ტენდერების საშუალებით.
მოსალოდნელი შედეგი	ინფრასტრუქტურული პროექტების განსახორციელებლად საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის დროულად და კვალიფიციურად მომზადება; შესრულებული ინფრასტრუქტურული პროექტების მაღალი ხარისხი, ისე რომ იგი აკმაყოფილებდეს პროექტით განსაზღვრულ და ქვეყანაში მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილ სამშენებლო ნორმებს (სტანდარტებს).

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**შენობების, ფასადებისა და სახურავების რეაბილიტაცია**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 07 02		**218,8**	**731,2**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის ფარგლებში ხორციელდება ახალციხის მუნიციპალიტეტში შემავალ სოფლებში, ქალაქ ახალციხეში და ქალაქ ვალეში ადმინისტრაციული შენობების, სოფლის სახლების, ამბულატორიების, რიტუალების სახლების და სხვათა მოწყობა-რეაბილიტაცია. ასევე მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების (კორპუსების) გადახურვა,ფასადების და სადარბაზოების რეაბილიტაცია.			
მოსალოდნელი შედეგი	კეთილმოწყობილი და რეაბილიტირებული შენობები, სუფთა და მოწესრიგებული სადარბაზოები,			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**პარკებისა და სკვერების მშენებლობა-რეაბილიტაცია**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 07 03		**215,0**	**718,6**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის ფარგლებში ხორციელდება მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე პარკების და სკვერების მოწყობა-რეაბილიტაცია.
მოსალოდნელი შედეგი	ახალციხის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები მოსახლეობისთვის ნორმალური სპორტულ-გამაჯანსაღებელი და დასვენების პირობების შექმნა.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებები**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 07 04		**300,0**	**1 002,7**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფლებში მოსახლეობის მიერ შერჩეული პრიორიტეტების მიხედვით პროექტების მომზადება და შესაბამისი ინფრასტრუქტურული სამუშაოების განხორციელება.			
მოსალოდნელი შედეგი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფლებში ინფრასტრუქტურის დონის ამაღლება.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**სასაფლაოების მოვლა, შემოღობვა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	02 08 01		**10.0**	**33,6**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული სასაფლაოების მოვლა-პატრონობას, - სასაფლაოების ღობის დაზიანებული მონაკვეთების შეკეთება და შეღებვას; - სასაფლაოების დაცვას მოთარეშე პირუტყვისაგან; - სასაფლაოების გაცელვით სამუშაოების შესრულებას.			
მოსალოდნელი შედეგი	შეკეთდება და შეიღობება სასაფლაოების ღობის დაზიანებული მონაკვეთები, შეკეთდება შესასვლელი ჭიშკრები; რამდენიმე ეტაპად გაიცელება სასაფლაოების ტერიტორიები.			

დასუფთავება და გარემოს დაცვა

პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება გარემოს დასუფთავება და ნარჩენების გატანა, მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობა, განვითარება, კაპიტალური დაბანდებები დასუფთავების სფეროში, უპატრონო ცხოველების მოვლითი ღონისძიებები, დაფინანსდება აღნიშნულთან დაკავშირებული ხარჯები, უზრუნველყოფილი იქნება მუნიციპალიტეტის დასუფთავება, შესაბამისად ქვეპროგრამის ფარგლებში გათვალისწინებულია ქალაქის სანიტარული წესრიგის შენარჩუნება და გაუმჯობესება; ნარჩენების სრული იზოლირება მოსახლეობისა და გარემოსაგან; მუნიციპალიტეტის ყოველდღიური დაგვა–დასუფთავება და ნარჩენების გატანა; ქალაქის ტერიტორიის კეთილმოწყობითი და გამწვანებითი სამუშაოები. ერთწლიანი და მრავალწლიანი ნარგავების დარგვა, სკვერებში ბალახის გათიბვა ქალაქისა და მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე;

მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული მაწანწალა ძაღლების თავშესაფარში გადაყვანა.

ათას ლარში

პროგრამული კოდი	დასახელება	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი	2021 წლის პროგნოზი	2022 წლის პროგნოზი	2023წლის პროგნოზი
03 00	**დასუფთავება და გარემოს დაცვა**	**1 152,3**	**1 323.0**	**1 450.0**	**1 529.8**	**1 613.9**	**1 702.7**
03 01	დასუფთავება და ნარჩენების გატანა	1 152,3	1 323.0	1 450,0	1 529.8	1 613.9	1 702.7

პროგრამის დასახელება	კოდი	**დასუფთავება და ნარჩენების გატანას**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	03 01		**1 450.0**	**4 846.4**
პროგრამის განმახორციელებელი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში გათვალისწინებულია მუნიციპალიტეტის სამოქმედო ტერიტორიის დასუფთავება,რაც თავის მხრივ მოიცავ ქუჩებისა და მისი მიმდებარე ტერიტორიების, ეზოების, პარკების დაგვა, ნარჩენების შეგროვება და გატანა. მუნიციპალიტეტში დასუფთავების ღონისძიბების განხორციელება ერთ-ერთ მნიშვნელოვან პრიორიტეტს წარმოადგენს. ამ მიზნით მუნიციპალიტეტი ნაყოფიერად თანამშრომლობს მუნიციპალური განვითარების ფონდთან, რომლის ფარგლებშიც მუნიციპალური განვითარების ფონდის სესხით განხორციელდა ნაგვის ურნების შეძენა. ასევე, მუნიციპალიტეტს გადმოეცა ნაგავმზიდი მანქანები. ისეთი ხარჯები როგორიცაა ყოველდღიურად ნარჩენების მოგროვება და გატანა ნაგავსაყრელ პოლიგონზე ფინანსდება მუნიციპალური ბიუჯეტის საკუთარი შემოსავლებიდან, კერძოდ დასუფთავება და ნარჩენების გატანის პროგრამიდან. პროგრამის ფარგლებში მუნიციპალიტეტის ტერიტორიიდან ნაგვის გატანაზე მუშაობს 9 ნაგავმზიდი.			

მოსალოდნელი შედეგი	ეკოლოგიურად ჯანსაღი გარემო და დასუფთავების მუნიციპალური სერვისის ხარისხიანი ფუნქციონირება

განათლება

მომავალი თაობების აღზრდის მიმართულებით დაწყებითი და ზოგადი განათლების გარდა მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება ასევე სკოლამდელ განათლებას, რაც თვითმმართველი ერთეულის საკუთარ უფლებამოსილებებს განეკუთვნება და შესაბამისად მუნიციპალიტეტის ერთ-ერთ პრიორიტეტს წარმოადგენს, რომლის ფარგლებში მომდევნო წლებში განხორციელდება საბავშვო ბაღების ფუნქციონირებისათვის საჭირო ხარჯების დაფინანსება, ინვენტარით უზრუნველყოფა, რეაბილიტაცია, აღმზრდელ-პედაგოგების კვალიფიკაციის გაზრდა, რათა მყარი საფუძველი ჩაეყაროს სკოლამდელი ასაკის აღსაზრდელების ხარისხიან და ეფექტურ მომზადებას სასკოლო განათლების მისაღებად.

განათლების მიმართულებით დიდი მნიშვნელობა ენიჭება სტუდენტების წახალისებას და მოტივირებას, როგორ წინა წლებში, ახლაც გათვალისწინებულია წარჩინებული სტუდენტებისთვის სტიპენდიების გაცემა.

(ათ. ლარი)

პროგრამული კოდი	დასახელება	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი	2021 წლის პროგნოზი	2022 წლის პროგნოზი	2023 წლის პროგნოზი
04 00	**განათლება**	**2 749,1**	**4 341,7**	**3 125,0**	**3 296,9**	**3 478,2**	**3 669,5**
04 01	**სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება**	**2 579,1**	**2 675,0**	**2 955,0**	**3 117,5**	**3 288,9**	**3 469,9**
04 01 01	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულება	2 579,1	2 675,0	2 955,0	3 117,5	3 288,9	3 469,9
04 02	**განათლების დაწესებულებები**	**159,5**	**1 651,7**	**150,0**	158.3	167.0	176.2
04 02 01	სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების შენობა-ნაგებობების რეაბილიტაცია და ინვენტარით უზრუნველყოფა	159,5	647,0	150,0	158.3	167.0	176.2
04 02 02	ახალციხის მუნიციპალიტეტის ზოგადსაგანმანათლებლო საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია და ინვენტარით უზრუნველყოფა	0	1 004.7	0,0	0,0	0,0	0,0
04 03	**ახალციხის მერის სტიპენდიები წარჩინებულ სტუდენტებს**	**10,5**	**15,0**	**20,0**	**21.1**	**22.3**	**23.5**

პროგრამის დასახელება	კოდი	**სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირება**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	04 01 01		**2 955,0**	**9 876,4**
პროგრამის განმახორციელებელი	ა(ა)იპ - ახალციხის მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულება			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის“ მიხედვით ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების შექმნა და მათი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა მუნიციპალიტეტის საკუთარ (ექსკლუზიურ) უფლებამოსილებას წარმოადგენს. ამავე კანონის მიხედვით ასევე აკრძალულია მუნიციპალიტეტის მართვაში არსებულ ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების საჯარო დაწესებულებებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მომსახურებისა და კვებითი მომსახურებისათვის გადასახადის, ტარიფის ან სხვა საფასურის შემოღება. შესაბამისად, მუნიციპალიტეტი ვალდებულია უზრუნველყოს სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების შეუფერხებელი ფუნქციონირებისათვის საჭირო ფინანსების გამოყოფა და ყველა სხვა ღონისძიების გატარება. ახალციხის მუნიციპალიტეტის ერთ-ერთ ძირითად პრიორიტეტს სწორედ მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ბაგა-ბაღის ასაკის ბავშვებისათვის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების ხელმისაწვდომობა წარმოადგენს. დღეის მდგომარეობით ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს 26 სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულება, სადაც სააღმზრდელო პროცესს გადის 2000-ზე მეტი ბავშვი. ბაგა-ბაღებში ჯამში დასაქმებულია 450 აღმზრდელი და ადმინისტრაციული პერსონალი. „სკოლამდელი დაწესებულებების ფუნქციონირების“ პროგრამის მიზანია: ბაგა-ბაღებში სრულფასოვანი სააღმზრდელო გარემოს შექმნა, სადაც დაცული იქნება „ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნები და საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 30 ოქტომბრის #488 დადგენილებით დამტკიცებული ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სახელმწიფო სტანდარტები; ქვეპროგრამის მიზანია საბავშვო ბაღებში სწავლების ხარისხის და აღმზრდელების კვალიფიკაციის ამაღლება განათლების სამინისტროს მიერ შემუშავებული სტანდარტების შესაბამისად. ბაგა-ბაღებში სანიტარული და ჰიგიენური ნორმების დაცვა, რომელიც შესაბამისაობაში იქნება საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 27 ოქტომბრის #485 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის დადგენილ ნორმებთან; ბაგა-ბაღებში მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება; ბაგა-ბაღებში კვების ორგანიზებისა და რაციონის ნორმების დაცვა, რომელიც შესაბამისობაში იქნება საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 30 ოქტომბრის #487 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის დადგენილ ნორმებთან; ძირითადი აქტივების მიმდინარე შეკეთება და მოვლა–შენახვა; ბაგა-ბაღებში დასაქმებული პერსონალის შრომითი პირობების გაუმჯობესება.			
მოსალოდნელი შედეგი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულების სააღმზრდელო პროცესის წარმართვისათვის უზრუნველყოფილი იქნება შესაბამისი პირობები, მათ შორის: სააღმზრდელო დაწესებულებებში დაცული იქნება სახელმწიფოს მიერ დადგენილი სტანდარტების უმეტესობა, დაცული იქნება სანიტარული და ჰიგიენური, კვების ორგანიზებისა და კვების რაციონის ნორმები; დასაქმებული ადმინისტრაციული და სააღმზრდელო პერსონალი უზრუნველყოფილი იქნება სამუშაო პირობებით. მუნიციპალიტეტში არსებული სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების მომსახურებით წლის გამავლობაში ისარგებლებს მუნიციპალიტეტში მცხოვრები 2100-ზე მეტი შესაბამისი ასაკის ბავშვი, რაც მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ამ ასაკის ბავშვების 90%-ს შეადგენს.			

პროგრამის დასახელება	კოდი	**სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების შენობა-ნაგებობების რეაბილიტაცია და ინვენტარით უზრუნველყოფა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	04 02 01		**150,0**	**501,5**
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	აღნიშნული პროგრამიდან ფინანსდება სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების შენობა-ნაგებობების რეაბილიტაციის ხარჯები, ამასთანავე მანქანა დანადგარებისა და ინვენტარის შეძენის ხარჯები.			
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტში მცხოვრები პატარების განათლების დონის ამაღლება და მოსახლეობის დასაქმებისთვის ხელშეწყობა.			

პროგრამის დასახელება	კოდი	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის ზოგადსაგანმანათლებლო საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია და ინვენტარით უზრუნველყოფა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	04 02 02		**0.0**	
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	მუნიციპალიტეტში არსებული საჯარო სკოლების შენობების რეაბილიტაცია და აღდგენა.			
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტში მცხოვრებ მოსწავლეთა ხელშეწყობა განათლების მიღებაში და მათთვის კომფორტული გარემოს შექმნა.			

პროგრამის დასახელება	კოდი	**ახალციხის მერის სტიპენდიები წარჩინებულ სტუდენტებს**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	04 03		**20.0**	**66.9**
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის კულტურის, განათლების სპორტის სამსახური			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება წარმატებული სტუდენტების დაფინანსება ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერის სტიპენდიებით. ქვეპროგრამის მიზანია სტუდენტების ხელშეწყობა, წახალისება და მოტივაციის ამაღლება.			

მოსალოდნელი შედეგი	მეტი წარმატებული და მოტივირებული სტუდენტი.

კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი

მუნიციპალიტეტის ინფრასტრუქტურული და ეკონომიკური განვითარების პარალელურად აუცილებელია ხელი შეეწყოს კულტურული ტრადიციების დაცვას და ამ ტრადიციების ღირსეულ გაგრძელებას. ამასთანავე ერთ–ერთი პრიორიტეტია ახალგაზრდების მრავალმხრივი (როგორც სულიერი, ისე ფიზიკური თვალსაზრისით) განვითარების ხელშეწყობა და მათში ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრება.

სპორტის, ახალგაზრდობის და კულტურის მიმართულების მხარდაჭერა უზრუნველყოფს რეგიონის სოციალურ და ეკონომიკურ განვითარებას, ერთმანეთთან აკავშირებს სხვადასხვა დარგებს და მნიშვნელოვან როლს თამაშობს მათ განვითარებაში, ხელს უწყობს ტურიზმის, მეწარმეობის განვითარებას, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას.

მუნიციპალიტეტი განაგრძობს კულტურული ღონისძიებების ფინანსურ მხარდაჭერას, წარმატებული სპორტსმენების ხელშეწყობას და შესაბამისი პირობების შექმნას, რათა ნიჭიერმა ბავშვებმა და ახალგაზრდებმა შეძლონ მათი სპორტული შესაძლებლობების გამოვლინება, ასევე ახალგაზრდებში ცხოვრების ჯანსაღი წესის წახალისების მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების ჩატარება.

ამ მიმართულებით მუნიციპალიტეტში პროგრამები ხორციელდება როგორც მერიის კულტურის სამსახურის მიერ, ასევე კულტურის და სპორტის სფეროში შექმნილი ა(ა)იპ-ების მიერ.

პროგრამული კოდი	დასახელება	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი	2021 წლის პროგნოზი	2022 წლის პროგნოზი	2023 წლის პროგნოზი
05 00	**კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი**	**1 748.3**	**2 583,3**	**2 360.9**	**2 490.8**	**2 627.8**	**2 772.3**
05 01	**სპორტის სფეროს განვითარება**	**141,5**	**341,5**	**403,0**	**425.2**	**448.6**	**473.3**
05 01 01	სპორტული ღონისძიებები	-	-	153.0	161,4	170,3	179,7
05 01 02	სპორტული ობიექტების აღჭურვა, რეაბილიტაცია, მშენებლობა	141,5	341,5	250,0	263.8	278.3	293.6
05 02	**კულტურის სფეროს განვითარება**	**1 453,3**	**1 928,8**	**1 768.9**	**1 866.2**	**1 968.8**	**2 077.1**
05 02 01	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის კულტურის დაწესებულებების გაერთიანება	428,7	446,0	468,3	494.1	521.3	549.9

პროგრამული კოდი	დასახელება	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი	2021 წლის პროგნოზი	2022 წლის პროგნოზი	2023 წლის პროგნოზი
05 02 02	ა(ა)იპ სკოლისგარეშე სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულება - ახალციხის მუნიციპალიტეტის სამუსიკო სკოლა	175.6	184.9	231,0	243.7	257.1	271.2
05 02 03	ა(ა)იპ სკოლისგარეშე სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულება - ქალაქ ახალციხის სამხატვრო სკოლა	22,8	26,2	57.1	60.2	63.5	67.0
05 02 04	ა(ა)იპ ახალციხის ციხე	99.5	96,6	0,0	0,0	0,0	0,0
05 02 05	ა(ა)იპ სკოლისგარეშე სასპორტო საგანმანათლებლო დაწესებულება - ქალაქ ახალციხის კომპლექსური სასპორტო სკოლა	106,7	196,5	332.5	350.8	370.1	390,5
05 02 06	ა(ა)იპ ახალციხის მძლეოსნობის სპორტული კლუბი	146,3	209,0	215,0	226.8	239.3	252.5
05 02 07	კულტურული ღონისძიებების დაფინანსება	159,8	194,6	195,0	205,7	217,0	228,9
05 02 08	კულტურის ობიექტების აღჭურვა, რეაბილიტაცია, მშენებლობა	164,0	377,0	100,0	105,5	111,3	117,4
05 02 09	კულტურული მემკვიდრეობისა და რელიგიური ორგანიზაციების ხელშეწყობა	150,0	198.0	170,0	179,4	189,3	199,7
05 03	**ახალგაზრდობის მხარდაჭერა**	**83,7**	**212,9**	**74,0**	**78.1**	**82.4**	**86.9**
05 03 01	საზოგადოებრივი და ახალგაზრდული ორგანიზაციების ხელშეწყობა	83,7	212,9	74,0	78.1	82.4	86.9
05 04	**თეატრები**	**69,8**	**100,0**	**100,0**	**105.5**	**111.3**	**117.4**
05 05	**ა(ა)იპ სამცხე-ჯავახეთის დანიშნულების ადგილის მართვის ორგანიზაცია**	**0,0**	**0.0**	**15,0**	**15.8**	**16.7**	**17.6**

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**სპორტული ღონისძიებები**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	05 01 01		**153,0**	**511,4**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, კულტურის, სპორტის სამსახურის, სპორტული პროგრამების განყოფილება			

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება: სხვადასხვა სახის სპორტული ღონისძიებების და აქტივობების ორგანიზება, მასში მონაწილე სპორტსმენებისა და ახალგაზრდების დაჯილდოება, წახალისება ფულადი და ფასიანი საჩუქრებით; წარმატებული ახალგაზრდა სპორტსმენების დაჯილდოება ფულადი საჩუქარით. სხვადასხვა სპორტულ ღონისძებებზე სპორტსმენებისა და მწვრთნელების ტრანსპორტირების ორგანიზება; პროექტები: სასკოლო სპორტული ოლიმპიადა და სპორტი ბარიერების გარეშე, ევროპის სპორტის კვირეული, რომლებშიც მონაწილეობას ღებულობენ ახალციხის მუნიციპალიტეტის საჯარო და საბაზო სკოლები. პროგრამის მიზანია: ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია; მოზარდების ჩართვა მასობრივი სპორტის სახეობებში.
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის მასშტაბით ჩატარებული სხვადასხვა სპორტული ღონისძიებების გაზრდილი რაოდენობა და მასში ახალგაზრდების მასიური ჩართულობა. მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების მოსწავლეთა ჩართულობა სპორტულ ღონისძიებებში. მეტი ახალგაზრდა და წარმატებული სპორტსმენი.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**სპორტული ობიექტების აღჭურვა, რეაბილიტაცია, მშენებლობა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	05 01 02		**250,0**	**835,7**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მინიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ახალციხის მუნიციპალიტეტში განხორციელდება სპორტული მოედნების რეაბილიტაცია და ახლის მოწყობა;			
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტში მცხოვრები მოსახლეობის სპორტულ-გამაჯანსაღებელი ცხოვრების დონის ამაღლება.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**კულტურის დაწესებულებათა გაერთიანების ხელშეწყობა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 01		**468,3**	**1 565.3**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის კულტურის დაწესებულებების გაერთიანება			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის ფარგლებში ფინანსდება ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მოქმედი - 4 კულტურის სახლი, 1 სკოლა-მუზეუმი, 13 ბიბლიოთეკა, 13 ახალგაზრდული ცენტრი , ფოლკლორული ანსამბლი ,, მესხეთი“. კულტურის სახლებში ჩამოყალიბებულია სხვადასხვა შემოქმედებითი წრეები: ქორეოგრაფიული, ფოლკლორული, მუსიკალური. წრეების სწავლების პროგრამებში მონაწილეობს 900 აღსაზრდელი. კულტურის სახლების წლიური დაფინანსება შეადგენს 105550 ლარს. ფოლკლორული ანსამბლი, რომლის წლიური დაფინანსება შეადგენს 51000			

	ლარს, შედგება 12 წევრისაგან. ანსამბლი აქტიურად მონაწილეობს როგორც მუნიციპალიტეტში დაგეგმილ ღონისძიებებში, ასევე ქვეყნის გარეთ სხვადასხვა ფესტივალებში. სოფელ მუსხის სკოლა-მუზეუმში ახალგაზრდები ეუფლებიან ტრადიციული მესხური ფარდაგ-ხალიჩების ქსოვის, მატყლის დამუშავების, თექის გამოყვანის ხელოვნებას. დღეის მდგომარეობით მუზეუმში განთავსებულია 400-მდე ექსპონატი. წლის განმავლობაში ვიზიტორთა რაოდენობა საშუალოდ შეადგენს 1000-ს. წლიური დაფინანსება შეადგენს 18640 ლარს. მუზეუმი აქტიურადაა ჩართული მუნიციპალიტეტში დაგეგმილ ღონისძიებებში. აქტიურად მონაწილეობს ქვეყნის მასშტაბით გამართულ სხვადასხვა ფოლკლორულ ფესტივალებში, რომელიც ხელს უწყობს ტრადიციული კულტურის პოპულარიზაციას. მუნიციპალიტეტის 13 ბიბლიოთეკის წიგნადი ფონდი შეადგენს 127 160 ერთეულს. ბიბლიოთეკების მომსახურებით სარგებლობს მუნიციპალიტეტის დაახლოებით 20 000 მოსახლე. წლიური დაფინანსება შეადგენს 133 410 ლარს. ბიბლიოთეკებში მკითხელის რაოდენობის ზრდას განაპირობებს სისტემატური ღონისძიებები, თანამედროვე მწერლების ახალი წიგნების პრეზენტაციები და ამასთანავე კლასიკური მწერლების საიუბილეო თარიღების აღნიშვნა. გაერთიანებაში შემავალი 13 ახალგაზრდული ცენტრი ემსახურება ტრადიციული კულტურის პოპულარიზაციას, ახალგაზრდების შემოქმედებითი უნარების განვითარებას. ნიჭიერი და შემოქმედებითი ახალგაზრდების გამოვლენა-წარმოჩინებას. წლიური დაფინანსება შეადგენს 62 100 ლარს. კულტურის გაერთიანებაში შემავალი ყველა ობიექტის გამართულ და შეუფერხებელ მუშაობას კონტროლს და მეთოდურ მითითებებს უწევს ადმინისტრაციული პერსონალი. წლიური დაფინანსება შეადგენს- 97600 ლარს. ქვეპროგრამის მიზანია ტრადიციული კულტურის პოპულარიზაცია, შემოქმედებითი უნარების განვითარების ხელშეწყობა, კულტურის დონის ამაღლება.
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მოქმედი კულტურის დაწესებულებების შეუფერხებელი ფუნქციონირება . კულტურის სახლები და ახალგაზრდული ცენტრები სრულად აკმაყოფილებენ ქორეოგრაფიულ, ფოლკლორულ და მუსიკალურ წრეებზე მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ბავშვების და მოზარდების მოთხოვნას, რაც ხელს შეუწყობს შემოქმედებითი ბავშვების და მოზარდების რეალიზებას ადგილზე, მოზარდების ნაკლებ მიგრაციას ქალაქში. ბიბლიოთეკები (განახლებული ახალი წიგნადი ფონდით) და მუზეუმი საკუთარ მომსახურებას სთავაზობენ მსურველებს.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**სამუსიკო ხელოვნების შესწავლა და პოპულარიზაცია**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარებში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარებში
	05 02 02		**231,0**	**772,0**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სამუსიკო სკოლა**			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის ფარგლებში ფინანსდება 3 სამუსიკო სკოლა: ქალაქ ახალციხის, ქალაქ ვალის და სოფელ აწყურის, რომლებშიც დაწყებით და საბაზისო მუსიკალურ განათლებას იღებს 338 მოსწავლე. ორგანიზაციაში დასაქმებულია 52 პედაგოგი და 17 ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალი. სამუსიკო სკოლებში ფუნქციონირებს 3 განყოფილება: საფორტეპიანო, საგუნდო-სადირიჟორო და საორკესტრო. სკოლაში სწავლა ფასიანია, თუმცა არსებული სოციალური მდგომარეობის გათვალისწინებით, სწავლის გადასახადი მინიმალურია, სკოლა საჭიროებს სუბსიდირებას ადგილობრივი ბიუჯეტიდან. სუბსიდია შეადგენს სკოლის მთლიანი გადასახდელების 70%-ზე მეტს.			

	პროგრამის განხორციელების მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები მომავალი თაობების მუსიკალური, კულტურული და ესთეტიკური აღზრდა, მუნიციპალიტეტის კულტურული გარემოს მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება, პიროვნების ინდივიდუალური შემოქმედებითი მიდრეკილების განვითარება, კულტურული მემკვიდრეობის შესწავლა, გარე სამყაროს მხატვრული აღქმის უნარის ჩამოყალიბება, საზოგადოების აქტიური ჩართვა მიმდინარე კულტურულ პროცესებში, სოციალურად დაუცველი და შეზღუდული შესაძლებლობის მოსწავლეთა დაინტერესება. სამუსიკო სკოლები ხელს უწყობენ და აძლევენ შესაბამის განათლებას განსაკუთრებული მუსიკალური მონაცემების მქონე მოსწავლეებს, რომლებიც მომავალში გეგმავენ უმაღლესი მუსიკალური განათლების მიღებას. სისტემატურად მიმდინარეობს პედაგოგთა გადამზადება, რათა ამაღლდეს მათი შესაძლებლობები და ერთნაირად იზრუნონ ყველა ბავშვზე, მათ შორის შშმ მოსწავლეებზე. პროგრამის მიზანია ყველა დაინტერესებულმა ბავშვმა მიიღოს დაწყებითი მუსიკალური განათლება. მოხდეს ეროვნული უმცირესობის მუსიკალური ცნობიერების ამაღლება, რათა სკოლის ასაკიდანვე ეზიარონ ქართულ მუსიკას. მოსწავლებმა მიიღონ მონაწილეობა, როგორც რეგიონულ ისე ეროვნულ და საერთაშორისო ფესტივალებში. პედაგოგთა მაღალი შემოქმედებითი აქტივობის შედეგად გამოვლინდა მრავალი ნიჭიერი მოსწავლე, რომლებმაც მიაღწიეს წარმატებებს რეგიონის, რესპუბლიკურ და საერთაშორისო ღონისძიებებსა და კონკურსებში. სამუსიკო სკოლების პედაგოგები ვერ სარგებლობენ „პედაგოგის სტატუსით“, კერძოდ, სახელმწიფო ბიუჯეტის მიერ განხორციელებული პედაგოგთა სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების სპეციალური პროგრამებით, როგორიცაა პედაგოგთა ჯანმრთელობის დაზღვევა, დანამატი მაღალთმიან დასახლებაში დასაქმებული პედაგოგებისათვის, პედაგოგთა სერტიფიცირების შედეგად ხელფასის ზრდა და სხვა. ამდენად, პროგრამის ფარგლებში ეტაპობრივად უნდა გაიზარდოს დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურება, რათა მოხდეს სკოლებში მაღალი დონის სპეციალისტების შენარჩუნება და ახალგაზრდა თაობისათვის სკოლაში მუშაობის დაწყების მოტივაციის ამაღლება.
მოსალოდნელი შედეგი	მუსიკალური განათლება ხელმისაწვდომია მუნიციპალიტეტის ყველა მოსწავლისთვის, წინა წელთან შედარებით გაზრდიალია მოსწავლეთა რაოდენობა 5%-ით. მაღალია მუსიკალური კულტურა, მუნიციპალიტეტში სისტემატიურად ტარდება მუსიკალური ფესტივალები და კონკურსები. სამუსიკო სკოლის მოსწავლეები მონაწილეობენ და წარმატებებს აღწევენ რეგიონულ, ეროვნულ და საერთაშორისო კონსკურსებსა და ფესტივალებზე. მნიშვნელოვნად ამაღლებულია მოსწავლეთა მუსიკალური განათლების დონე; განსაკუთრებული მუსიკლაური ნიჭის მქონე კურსდამთავრებულები სწავლას აგრძელებენ უმაღლეს მუსიკალურ სასწავლებლებში.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**სამხატვრო ხელოვნების შესწავლა და პოპულარიზაცია**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 03		**57,1**	**190,7**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ა(ა)იპ სკოლისგარეშე სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულება - ქალაქ ახალციხის სამხატვრო სკოლა**			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	მომავალი თაობების აღზრდაში ზოგადი განათლების გარდა მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება მოსწავლეთათვის ხელოვნების შესწავლას. ახალციხის სამხატვრო სკოლის მიზანია ხელი შეუწყოს მომავალი თაობების კულტურულ და ესთეტიკურ აღზრდას, ქვეპროგრამის ფარგლებშიც მომდევნო წლებში განხორციელდება სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა. პროგრამის ფარგლებში განსახორციელებელი პროექტების მხარდაჭერა, განვითარება, შესაბამისი ინფრასტრუქტურისა და მომსახურების			

	გაუმჯობესება. სამხატვრო სკოლის მოსწავლეთა სწავლის დონის განვითარების ხელშეწყობა და სრულფასოვანი სასწავლო გარემოს შექმნა. აღნიშნული დაწესებულების ვალდებულებაა სასწავლო და კულტურული გარემოს მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება, მოსწავლეთა ინტელექტუალური და შემოქმედებითი უნარების სტიმულირება, სამუშაო ჯგუფების მუშაობის გაუმჯობესებაზე, დახვეწასა და მოსახლეობის ინტერესებზე მორგება. შშმ მოსწავლეთა აქტივობის ამაღლება და საზოგადოებაში სოციალური ინტეგრაცია.
მოსალოდნელი შედეგი	იზრდება მუნიციპალიტეტში მცხოვრები, შესაფერისი უნარჩვევებით უზრუნველყოფილი მოსწავლეების სახელოვნებო კულტურის დონე. გამოფენებში და ფესტივალებში მონაწილე მოსწავლეთა რაოდენობა, ხელი ეწყობა უფრო მეტი საპრიზო ადგილის მოპოვებას. გამართული ადმინისტრაციის ფუნქციონირება, არსებული პრობლემების იდენთიფიცირება და მათი გადაჭრის გზების მოძიება.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**ა(ა)იპ ,,ახალციხის ციხის“ როგორც ტურისტული ობიექტის განვითარებისა და მოვლა - პატრონობის პროგრამა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 04		**0,0**	
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ა(ა)იპ - ახალციხის ციხე**			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებსა(ა)იპ ,,ახალციხის ციხის " წარმოჩენა-პოპულარიზაციას, როგორც საქართველოს, ისე საერთაშორისო მასშტაბით, ტურისტების რაოდენობის ზრდის ხელშეწყობას ვიზიტორებისთვის მრავალფეროვანი და მაღალი სტანდარტის მომსახურების შეთავაზებით. ობიექტის სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის კომპლექსის ინფრასტრუქტურის მოვლა-პატრონობას, შენახვას , დასუფთავებასა და გამწვანებას. მიუხედავად იმისა, რომ ა(ა)იპ "ახალციხის ციხე" გახსნის დღიდან ყოველწლიურად ტურისტების მზარდ ნაკადს მასპინძლობს, საქართველოს ტურისტულ ბაზარზე ობიექტის სწორი პოზიციონირებით ციხის ადმინისტრაციის მიერ წარმოებული სტატისტიკური მონაცემების მაჩვენებლების მნიშვნელოვნად გაზრდაა შესაძლებელი. ა(ა)იპ "ახალციხის ციხეს" აქვს პოტენციალი კიდევ უფრო დიდი წვლილი შეიტანოს მუნიციპალიტეტის შემოსავლების, დასაქმებისა და ინვესტიციების ზრდაში. რეკლამირება, როგორც ადგილობრივ ისე საერთაშორისო ბაზარზე, ტურისტულ გამოფენებში მონაწილეობა, სწორედ დაგეგმილი ინფო-ტურები და მოწვეულ ტურისტული სააგენტოებისათვის მრავალფეროვანი და მაღალი სტანდარტის პროდუქტისა და მომსახურების შეთავაზება მნიშვნელოვნად გაზრდის "ახალციხის ციხის" და ზოგადად ქალაქის მიმართ დაინტერესებას, რაც პირდაპირ იმოქმედებს რეგიონის ეკონომიკის განვითარებაზე. ასევე ძალიან მნიშვნელოვანია ტურიზმის სწორი განვითარებისათვის მტკიცებულებებზე დაფუძვნებული ტურიზმის პოლიტიკისა და პრაქტიკის წარმოებისათვის კვლევითი სამუშაოების წარმოება და მონაცემების სწორი ინტერპრეტირება, ხარისხიანი საცნობარი-საპრომოციო მასალის დროული მომზადება, ბეჭდვა და გავრცელება, ადამიანური რესურსების პროფესიული განვითარება, მოტივირება და შენარჩუნება. ობიექტის სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია კომპლექსის ინფრასტრუქტურული განვითარების უზრუნველყოფა, რაც თავისთავად გულისხმობს 7 წლის განმავლობაში ექსპლუატაციაში არსებული შენობა-ნაგებობების საჭიროების შემთხვევაში დროულ და ხარისხიან სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოების წარმოებას, არსებული ინფრასტრუქტურის შშმ და სსსმ პირებისთვის ადაპტირებასა და სხვა ღონისძიებების გატარებას. 8 ჰექტრამდე ტერიტორიის მოვლა პატრონობას- მწვანე საფარის ზოლის განახლებასა და გამრავალფეროვნებას, არსებული		

	მრავალწლოვანი ნარგავების მოვლას, ტერიტორიის დასუფთავებას. კომპლექსის ვიზიტორების კმაყოფილებას ასევე განსაზღვრავს როგორც ციხის ტერიტორიაზე, ასევე ქალაქ ახალციხის მასშტაბით არსებული (სწრაფი) კვების ობიექტების, სუვინირების მაღაზიების, სასტუმროების, ბარების, კაფეების, რესტორნებისა და სხვა ტურისტული ინფრასრუქტურის გამრთულობა და ხელმოსაწვდომობა. კომპლექსის ტერიტორიაზე არსებული ტურიზმის საინფორმაციო ცენტრი მუდმივად ზრუნავს და აახლებს საინფორმაციო ბაზას რეგიონის და ქალაქის სასტუმროების ფასების, ადგილების რაოდენობისა და სპეციალური შეთავაზებების შესახებ. ადგილზე ასევე შესაძლებელია რეგიონის მასშტაბით მოძრავი საჯარო ტრანსპორტის გრაფიკისა და ფასების შესახებ ინფორმაციის მიღება ქალაქების და სოფლები მიმართულებით.
მოსალოდნელი შედეგი	ინფრასტრუქტურულად გამართული ა(ა)იპ "ახალციხის ციხის" მიერ მაღალკვალიფიციური კადრებით ვიზიტორებისათვის ხარისხიანი მომსახურების შეთავაზება. ტურისტების გაზრდილი რაოდენობა, ტურიზმის ხელშეწყობა.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**კომპლექსური სასპორტო ღონისძიებების განვითარება**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	05 02 05		**332,5**	**1 111,4**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ა(ა)იპ სკოლისგარეშე სასპორტო საგანმანათლებლო დაწესებულება - ქალაქ ახალციხის კომპლექსური სასპორტო სკოლა**			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა აერთიანებს სპორტის 13 სახეობის სპორტულ კლუბს -ძალოსნობა, კრივი, ფეხბურთი , რაგბი, კალათბურთი, თავისუფალი ჭიდაობა, კიკბოქსინგი, ველოსპორტი, ჭადრაკი, ძიუდო, ტაეკვანდო, მკლავჭიდი და მშვილდოსნობა. სპორტულ სასწავლო პროგრამაში ჩართულია 400 -მდე აღსაზრდელი და 23 მწვრთნელი (პედაგოგი), სასწავლო პროცესი მიმდინარეობს შეუფერხებლად, ნორჩი სპორტსმენები მონაწილეობენ ადგილობრივ, საქალაქთაშორისო და რესპუბლიკურ სპორტულ ღონისძიებებში, ქვეპროგრამის მიზანია: ცხოვრების ჯანსაღი წესის პოპულარიზაცია, სპორტის სხვადასხვა სახეობების განვითარება, ახალგაზრდების მომზადება და მონაწილეობა ადგილობრივ, საქალაქთაშორისო და რესპუბლიკურ ღონისძიებებსა და ოლიმპიადებში. წარმატებულ სპორტსმენთა წახალისება და სათანადო ხელშეწყობა მათი უკეთესი მომზადებისათვის. რაიონული სპორტული ღნისძიებების მომზადება, ამასთანავე ხელშეწყობა უფრო მეტი სკოლის სპორტსმენის მონაწილება მუნიციპალიტეტის გარეთ საქალაქთაშორისო და რესპუბლიკურ ღონისძიებებში . მუშაობა მთელი მუნიციპალიტეტის მასშტაბით სოფლებში, სკოლებში, უბნებში რათა უფრო მეტი ახალგაზრდა დაინტერესდეს და ჩაერთოს სპორტის სხვადასხვა სახეობებში.			
მოსალოდნელი შედეგი	სპორტის სხვადასხვა სახეობაში ადგილობრივ, საქალაქთაშორისო და რესპუბლიკური რანგის შეჯიბრებებში წარმატებული გამოსვლა. სპორტული ინფრასტრუქტურის განახლება, გაუმჯობესება და სპორტსმენთა აღჭურვა სპორტული ინვეტარითა და ფორმებით.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**ქალაქ ახალციხეში მძლეოსნობის განვითარება**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარებში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარებში

	05 02 06		215,0	718,6
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ ახალციხის მძლეოსნობის სპორტული კლუბი			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქალაქ ახალციხის ახალგაზრდობის ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება ახალციხის მძლეოსნობის სპორტული კლუბის ერთ-ერთი პრიორიტეტია. მძლეოსნობა, როგორც მასობრივი სპორტული სახეობა, ფიზიკური განვითარების საუკეთესო საშუალებაა მოსახლეობისათვის ნებისმიერ ასაკში. ეს არის ტრადიციული სპორტი, რომელიც სჭირდება ყველა სპორტის სახეობას და მის განვითარებას. მძლეოსნობის სპორტული კლუბის მიზანია ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია და მეტი ახალგაზრდების ჩართულობის ხელშეწყობა, სპორტსმენ მძლეოსანთა პროფესიული მომზადება და შეჯიბრებებში (ადგილობრივი ღონისძიებები, საერთაშორისო და რეგიონალური შეჯიბრებები, ოლიმპიური თამაშები და მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონატები) მონაწილეობა ერთგვარი სტიმული იქნება ახალგაზრდების ყოველდღიური აქტიური ცხოვრებისთვის. ახალციხის მძლეოსნობის სპორტული კლუბი უზრუნველყოფს ადგილობრივი, რეგიონალური და საერთაშორისო ღონისძიებების ჩატარებას, ნიჭიერი მძლეოსნების გამოვლენასა და მათ დაჯილდოებას სხვადასხვა სახის ფასიანი საჩუქრებით, მედლებით, სიგელებითა და ფულადი ჯილდოებით. ახალციხის მძლეოსნობის სპორტულ კლუბში ფუნქციონირებს მძლეოსნობის ხუთი ჯგუფი და დღეის მდგომარეობით აღნიშნულ გუნდებში ირიცხება 75 მძლეოსანი, რომლებიც ემზადებიან ზემოთ აღნიშნულ სხვადასხვა რესპუბლიკურ და საერთაშორისო შეჯიბრებებში მონაწილეობის მისაღებად. ეს ყველაფერი შეუწყობს ხელს უფრო მეტი ადამიანების ჩართულობას სპორტში. სპორტული კლუბი სისტემატურად ზრუნავს კლუბის მოედნის, ბილიკების და მიმდებარე ტერიტორიის მოვლა-პატრონობაზე. პროგრამის განმახორციელებელი მიზნად ისახავს დაიცვას გენდერული თანასწორობა - თანაბრად შეუწყოს ხელი როგორც გოგონების, ასევე ვაჟების დაინტერესებას, ხელშეწყობას და მოზიდვას. იგეგმება მწვრთნელების და ბავშვთა რაოდენობის გაზრდა. კლუბის მიზანია ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდერება - პოპულარიზაცია, სპორტსმენების აღზრდა-განვითარება, ოლიმპიური, მსოფლიო და საერთაშორისო შეჯიბრებებზე ლიცენზიების მოპოვება.			
მოსალოდნელი შედეგი	წარმატებით ჩატარებული ადგილობრივი და გასვლითი სპორტული შეჯიბრებები. მეტი წარმატებული სპორტსმენი, სპორტული უნიფორმით შემოსილი მძლეოსნები. გაუმჯობესებული ინფრასტრუქტურა ადმინისტრაციულ შენობაში.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	კულტურული ღონისძიებების დაფინანსება	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარებში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარებში
	05 02 07		195,0	651,6
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპაალიტეტის მერიის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამსახურის, კულტურის, განათლებისა და ძეგლთა დაცვის განყოფილება.			

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს ახალციხის მუნიციპალიტეტში სადღესასწაულო დღეებზე ღონისძიებების, ფესტივალების, ფორუმების, საქველმოქმედო აქციების, ლიტერატურულ-შემოქმედებითი საღამოების ორგანიზებას; კულტურული პროექტების თანადაფინანსებას; კულტურის სფეროში მოღვაწე ადამიანების, წარმატებული შემოქმედებითი ჯგუფების და ახალგაზრდების წახალისებას კულტურული მემკვიდრეობის დაცვას და შენარჩუნებას; კულტურის სფეროში მოღვაწე ადამიანების, კულტურულ ღონისძიებებში მონაწილეობის მიზნით ტრანსპორტირებით უზრუნველყოფას.
მოსალოდნელი შედეგი	ქვეპროგრამის განხორციელების შედეგად შესაძლებელი იქნება მასობრივი ღონისძიებების ორგანიზება, ადგილობრივი შემოქმედებითი ჯგუფების პოპულარიზაცია და მოსახლეობის კულტურულ ცხოვრებაში ჩართულობის ზრდა; კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნება, პატივისცემა და განვითარება; პროგრამის განხორციელების შედეგად მოხდება კულტურის სფეროში მოღვაწე ადამიანების შემოქმედების წარმოჩენა, შედეგად გაიზრდება შემოქმედებით სფეროში მოღვაწე ადამიანების მოტივაცია.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**კულტურის ობიექტების აღჭურვა, რეაბილიტაცია, მშენებლობა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარებში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარებში
	05 02 08		**100,0**	**334,2**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური**			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	აღნიშნული პროგრამიდან ფინანსდება კულტურის ობიექტების შენობა-ნაგებობების რეაბილიტაციის ხარჯები, მათი გამართული ფუნქციონირებისთვის საჭირო ტექნიკის და ინვენტარის შეძენა.			
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტში მცხოვრები მოსახლეობის კულტურული ცხოვრების დონის ამაღლება.			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**კულტურული მემკვიდრეობისა და რელიგიური ორგანიზაციების ხელშეწყობა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარებში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარებში
	05 02 09		**170,0**	**568,4**

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის ფარგლებში დაფინანსდება მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების, ეკლესიების და მონასტრების მისასვლელი გზების რეაბილიტაცია და კულტურული ძეგლების და რელიგიური ორგანიზაციების ინფრასტრუქტურული მოწყობა.
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტში კულტურული მემკვიდრეობისა და რელიგიური ძეგლების ისტორიული იერსახის შენარჩუნება და მათ ინფრასტრუქტურაზე ზრუნვა.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**საზოგადოებრივი და ახალგაზრდული ორგანიზაციების ხელშეწყობა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარებში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარებში
	05 03 01		**74.0**	**247.4**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის, განათლების, კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის ახალგაზრდულ საქმეთა და ტურიზმის განყოფილება.			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს ახალციხის მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდულ საქმეთა და ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობისათვის, მრავალფეროვანი და გრძელვადიანი პროგრამების დაგეგვმა/განხორციელებას. პროგრამების დაგეგვმამდე სამსახური იკვლევს ადგილობრივ დონეზე არსებულ საჭიროებებს და ინტერესებს და მხოლოდ ამის შემდგომ გეგმავს პროექტებს. მნიშვნელოვანია რომ განხორციელებული პროგრამები იყოს გრძელვადიანი და შედეგებზე ორიენტირებული. სწორედ ამიტომ მუნიციპალიტეტის მერიამ შეიმუშავა ახალგაზრდული სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა, რომელიც არის მტკიცებულებებზე დაფუძნებული და წარმოადგენს გრძელვადიან დოკუმენტს, რომლის განხორციელებაც უნდა მოხდეს 2020-2023 წლის ჩათვლით. სტრატეგია მოიცავს რამდენიმე მიმართულებას: ახალგაზრდების დასაქმების ხელმისაწვდომობის გაზრდას; ახალგაზრდებისთვის ჯანსაღი ცხოვრების წესის დაცვის შესაბამისი პირობების შექმნას; ახალგაზრდების მონაწილეობის მხარდაჭერას; ახალგაზრდული საქმიანობის განვითარების მხარდაჭერას; სტრატეგიის მიზანია: გათვალისწინებული იქნეს მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ახალგაზრდების სპეციფიკური საჭიროებები და ინტერესები; შემუშავდება შესაბამისი მიდგომები და პროგრამები ახალგაზრდების მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით. რაც შეეხება ტურიზმის მიმართულებას, მნიშვნელოვანია, რომ მოხდეს მუნიციპალიტეტის ტურისტული პოტენციალის სრულად რეალიზება და წარმოჩენა. რამდენიმე მიმართულებით მუშაობს სამსახური, ადგილზე შეისწავლის ყველა ტურისტულ ობიექტს, განიხილავს სხვადასხვა შესაძლებლობებს. აწყობს ტურისტულ გამოფენებს, როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო დონეზე, მართავს ინფო-ტურებს ქვეყნის და საერთაშორისო ტურისტული ორგანიზაციებისათვის, ბეჭდავს და ავრცელებს ინფორმაციას მუნიციპალიტეტში არსებული ტურისტული ობიექტების, სერვისების და ტურისტული მომსახურებების შესახებ.			

მოსალოდნელი შედეგი	ხელი შეუწყოს ახალგაზრდების სრულფასოვანი განვითარებისათვის შესაბამისი გარემოს შექმნას, სადაც ახალგაზრდები შეძლებენ საკუთარი პოტენციალის სრულად რეალიზებას და საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში აქტიურად ჩართვას; მუნიციპალიტეტში არსებული ტურისტული პოტენციალის სრულად რეალიზება, ტურიზმის განვითარება;

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**თეატრები**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარებში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარებში
	05 04		**100.0**	**334.2**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერია			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს ახალციხს თოჯინების თეატრის და მესხეთის თეატრის ფინანსურ მხარდაჭერას. ქვეპროგრამის მიზანია ახალციხის მუნიციპალიტეტში არსებული თეატრების ხელშოწყობა, კულტურის განვითარება,			
მოსალოდნელი შედეგი	მოსახლეობის კულტურული ცხოვრების დონის ამაღლება, ხელოვნების პოპულარიზაცია			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**ა(ა)იპ სამცხე-ჯავახეთის დანიშნულების ადგილის მართის ორგანიზაცია**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარებში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარებში
	05 05		**15.0**	**50.1**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ა(ა)იპ სამცხე-ჯავახეთის დანიშნულების ადგილის მართის ორგანიზაცია			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	ტურიზმის პოლიტიკის შემუშავება და სტრატეგიული ხედვის განსაზღვრა სამცხე-ჯავახეთის დესტინაციის (დანიშნულების ადგილის) ბრენდის შექმნა და პოზიციონირება ტურიზმის სექტორში ჩართული მხარეების კოორდინირება და პარტნიორობების დამყარება. რეგიონში არსებული პოტენციალის ინვენტარიზაცია, ახალი ტურისტული პროდუქტების შექმნისა და არსებულის განვითარების მიზნით. რეგიონის ტურიზმის სტრატეგიული დაგეგმვა, ტურიზმის სფეროში ჩართული მხარეების (სთეიქჰოლდერების) კოორდინაცია და დანიშნულების ადგილის მარკეტინგი.			
მოსალოდნელი შედეგი	ტურისტების რაოდენობის გაზრდა			

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობა და მათი სოციალური დაცვა მუნიციპალიტეტის ერთ–ერთ მთავარ პრიორიტეტს წარმოადგენს. მუნიციპალიტეტი არსებული რესურსების ფარგლებში განაგრძობს სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის დახმარებას და სხვადასხვა შეღავათებით უზრუნველყოფას. სახელმწიფო ბიუჯეტიდან

გამოყოფილი მიზნობრივი ტრანსფერის ფარგლებში განაგრძობს საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის მიზნით სხვადასხვა ღონისძიებების განხორციელებას, რაც უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვას გადამდები და ინფექციური დაავადებებისაგან.

პროგრამული კოდი	დასახელება	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი	2021 წლის პროგნოზი	2022 წლის პროგნოზი	2023 წლის პროგნოზი
06 00	**ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა**	**979,5**	**2 083,5**	**1 349.6**	**1 423,8**	**1 502,1**	**1 584,7**
06 01	**ჯანმრთელობის დაცვა**	**155,2**	**960,5**	**187,0**	**192.3**	**203.1**	**214.3**
06 01 01	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი	155,2	218,9	187.0	**192.3**	**203.1**	**214.3**
06 01 02	ამბულატორიების ობიექტების აღჭურვა, მშენებლობა, რეაბილიტაცია	0	741,6	0,0			
06 02	**სოციალური დაცვა**	**824,3**	**1 123,0**	**1 162.6**	**1 226,5**	**1 294,0**	**1 365.2**
06 02 01	სამშობლოს დაცვისას დაღუპულთა და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა, იძულებით გადაადგილებულ პირთა სარიტუალო მომსახურება	1,5	7,0	8,0	8.4	8.9	9.4
06 02 02	შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დახმარება	60,1	131,9	155,5	164.6	173.7	183.2
06 02 03	II მსოფლიო ომის ვეტერანების, ომის მონაწილე ინვალიდებისა და ომში დაღუპულთა ოჯახების ერთჯერადი დახმარება	14,8	18,6	19.1	20.2	21.3	22.5
06 02 04	ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სათნოების სახლი	113,2	128,4	137,5	145,1	153,1	161,5
06 02 05	ხანძრით დაზარალებული ოჯახების ერთჯერადი დახმარება	18,5	23,5	15,0	15,8	16,7	17,6
06 02 06	იძულებით გადაადგილებულ პირთა, დევნილთა და უკიდურესად გაჭირვებულთა სოციალური დახმარება	82,3	103,3	148.3	156,5	165,1	174,2
06 02 07	99 წელს გადაცილებულ უხუცესთა და დედ-მამით ობოლ ბავშვთა ერთჯერადი დახმარება	2,9	5,0	15.4	16.3	17.2	18.2
06 02 08	ქალაქ ახალციხეში მგზავრთა დაგაყვანის შეღავათის პროგრამა	22,0	22,0	22,0	23.2	24.5	25.9
06 02 09	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული ოჯახების ერთჯერადი დახმარება ყოველ ახალშობილზე	60,9	61,0	72,6	76,6	80,8	85,2

პროგრამული კოდი	დასახელება	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი	2021 წლის პროგნოზი	2022 წლის პროგნოზი	2023 წლის პროგნოზი
06 02 10	ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ აწყურში განვითარებული მეწყერის შედეგად დაზარალებული ოჯახების თანადაფინანსება	8,9	14,4	14,4	15.2	16.0	16.9
06 02 11	მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების დაფინანსება	402,7	563,0	511,9	540,1	569,8	601,1
06 02 12	ახალციხის მუნიციპალიტეტის სახელოვნებო სკოლებში სოციალური შეღავათების მქონე პირთა შვილებისათვის სოციალური დახმარება	36,7	45,0	43,0	45.4	47.9	50.5

პროგრამის დასახელება	კოდი	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის მუნიციპალური პროგრამა დელეგირებული და ექსკლუზიური უფლებამოსილების განსახორციელებლად და "ეპიდზედამხედველობის" სახელმწიფო პროგრამით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელება**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 01 01		**187.0**	**609.7**
პროგრამის განმახორციელებელი	**ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი**			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	**პროგრამის აღწერა:** გადამდებ დაავადებათა ეპიდზედამხედველობის განხორციელება და სამედიცინო სტატისტიკური სისტემის მუშაობის უზრუნველყოფა, იმუნოპროფილაქტიკის დაგეგმვა და განხორციელების ლოჯისტიკური ხელშეწყობა, პროფილაქტიკურ –პროგრამული ღონისძიებების განხორციელება. **პროგრამის მიზანი:** ახალციხის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობა და დაავადებების პრევენცია, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ოპერატიული ფუნქციების განხორციელება, გადამდებ დაავადებათა ეპიდზედამხედველობა და კონტროლის ღონისძიებების გატარება; მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გადამდებ დაავადებათა გამოვლენა, ადეკვატური რეაგირება და პირველადი პრევენციული ღონისძიებების გატარებისათვის მზადყოფნა. იმუნოპროფილაქტიკის დაგეგმვა, განხორციელების ხელშეწყობა, საინფორმაციო სისტემის უზრუნველყოფა; იმუნოპროფილაქტიკის ლოჯისტიკის უზრუნველყოფა. **პროგრამის მიზანია** მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის დაცვა ვაქცინაციით მართვადი ინფექციებისაგან. საგანმანათლებლო, სააღმზრდელო და საგანმანათლებლო–სააღმზრდელო დაწესებულებებში პრევენციული ღონისძიებების ხელშეწყობა, სანიტარული და ჰიგიენური ნორმების დაცვის ზედამხედველობა. ასევე, საზოგადოებრივი მნიშვნელობის დაწესებულებებში სანიტარული ნორმების დაცვის ზედამხედველობა; მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე განთავსებულ საზოგადოებრივი მნიშვნელობის დაწესებულებებში ინფექციების აღმოცენებისა და გავრცელების შეზღუდვა ესთეტიკური და კოსმეტიკური პროცედურების წარმოებისას. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე განთავსებულ საზოგადოებრივი მნიშვნელობის დაწესებულებებში რეგულარული მონიტორინგის განხორციელება სანებართვო რეგისტრაციის, სანიტარული და ჰიგიენური ნორმების დაცვა.		

	ექსკლუზიური პროგრამის მიზანია ახალციხის ტერიტორიაზე მყოფი მოხეტიალე, უპატრონო და მიკედლებული ცხოველების სტერილიზაცია, კასტრაცია, დაბირკვა, ცოფის საწინაარმდეგო ვაქცინაცია.
მოსალოდნელი შედეგი	მართვადი ინფექციებისაგან დაცული მოსახლეობა; ანტირაბიული ვაქცინაციის შემთხვევაში - ვაქცინაციით დაცული პაციენტები. გადამდები დაავადებების შემთხვევათა რაოდენობის შემცირება, გადამდებლობის შემცირება, სრულყოფილი სამედიცინო საინფორმაციო სისტემის შექმნა. პარაზიტული დაავადებების დიაგნოსტიკა მოსახლეობისათვის . მინიმუმამდე დაყვანილი მაწანწალა ძაღლების რიცხვი.

პროგრამის დასახელება	კოდი	**ამბულატორიების ობიექტების აღჭურვა, რეაბილიტაცია და მშენებლობა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 01 02		**0.0**	
პროგრამის განმახორციელებელი	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახური**			
პროგრამის აღწერა	პროგრამა უზრუნველყოფს ახალი ამბულატორიების მშენებლობა-რეაბილიტაციას			
პროგრამის მიზანი	პროგრამის მიზანია ახალი ამბულატორიების მშენებლობა-რეაბილიტაცია მუნიციპალიტეტის დასახლებულ პუნქტებში			
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის მოსახლეობისთვის უკეთესი პირობების შექმნა და ჯანმრთელობის დონის ამაღლება			

სოციალური დაცვა

პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის სხვადასხვა ფენებისათვის გარკვეული შეღავათებისა და სოციალური დახმარებების გაცემას. მზრუნველობამოკლებულთა უზრუნველყოფას უფასო კვებითა და თავშესაფრით, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით მრავალშვილიანი ოჯახების დახმარებას, სხვა სოციალური პროგრამებს, რომლებიც უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებას.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**სამშობლოს დაცვისას დაღუპულთა და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა, იძულებით გადაადგილებულ პირთა სარიტუალო მომსახურება**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 01		**8.0**	**26.7**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება**			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამა უზრუნველყოს მუნიციპალიტეტში დევნილთა, სამშობლოს დაცვისას დაღუპულთა და ომის შემდეგ (მიმდინარე საანგარიშო წელს) გარდაცვლილ მეომართა დაკრძალვის ხარჯების ანაზღაურებას, ოჯახების თანადგომა.			
მოსალოდნელი შედეგი	პროგრამის სამიზნე ჯგუფებისათვის სოციალური მდგომარეობის შემსუბუქება და ოჯახების მხარდაჭერა. ომში მონაწილეთა ღვაწლის დაფასება, გარდაცვლილ ვეტერანთა სახელის უკვდავყოფა, სამშობლოსთვის მებრძოლი გმირების ოჯახების თანადგომა და მათთვის სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესება			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დახმარება**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 02		**155.5**	**521,5**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება**			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის ფარგლებში მიმდინარეობს შშმ პირთათვის, მათ შორის შშმ ბავშვთათვის ფულადი დახმარების გაწევა მათი საჭიროებების დაკმაყოფილების მიზნით. პროგრამის მიზანია მოსარგებლე ბენეფიციარების საზოგადოებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობა.			
მოსალოდნელი შედეგი	შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების/ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვების სოციალური, ეკონომიკური და მორალური მხარდაჭერა, გარემოსთან ადაპტირების შესაძლებლობის გაუმჯობესება			

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**II მსოფლიო ომის ვეტერანების, ომის მონაწილე ინვალიდებისა და ომში დაღუპულთა ოჯახების ერთჯერადი დახმარება**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 03		**19.1**	**64,0**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება**			

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამა ითვალისწინებს II მსოფლიო ომის ვეტერანთა, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სხვა ტერიტორიული ბრძოლების შედეგად დაზარალებულ, ომის მონაწილე შშმ პირთა და აღნიშნულ ბრძოლებში გარდაცვლილთა ოჯახების ერთჯერად სოციალურ დახმარებას ფულადი ფორმით, სამიზნე ჯგუფების და მათი ოჯახების მხარდაჭერას.
მოსალოდნელი შედეგი	საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის დაღუპული ახალგაზრდების და II მსოფლიო ომის მონაწილეთა ღვაწლის დაფასება, მათი ოჯახების კეთილდღეობის და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება; მოსახლეობაში პატრიოტული სულისკვეთების ამაღლება.

ქვეპროგრამის დასახელება	კოდი	**სოციალურად დაუცველი პირების, უსახლკაროების კვებით უზრუნველყოფა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 04		**137.5**	**459.7**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ა(ა)იპ ახალციხის მუნიციპალიტეტის სათნოების სახლი**			
ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი	მუნიციპალიტეტში ბენეფიციარების კვებით უზრუნველყოფა ხდება მათი მომართვის საფუძველზე. დღეის მდგომარეობით 200 -მდე სოციალურად დაუცველის სტატუტის მქონე პირი, უსახლკარო და სხვა განსაკუთრებული საჭიროების მქონე პირის განაცხადია გაკეთებული სოციალურ სამსახურში კვებით უზრუნველყოფის მოთხოვნით. სათნოების სახლს აქვს 200 ბენეფიციარის გამოკვების შესაძლებლობა მუნიციპალიტეტის მასშტაბით. მომავალ წლისთვის არ იგეგმება ზრდა. ბენეფიციარების უმეტეს ნაწილს მოხუცი ადამიანები შეადგენენ, ამიტომ გარდაცვალების რისკიც საკმაოდ მაღალია. ამის გამო წლის განმავლობაში ხშირად ხდება ბენეფიციარების ჩანაცვლება. პრაქტიკამ გვაჩვენა, რომ ბენეფიციართა ძირითად ნაწილს ქალბატონები წარმოადგენენ. ეს განპირობებულია არა იმის გამო, რომ ახალციხის მუნიციპალიტეტში შეჭირვებულ მამაკაცთა რიცხვი დაბალია, არამედ, იმიტომ, რომ მამაკაცები სხვადასხვა მიზეზის გამო არ მიმართავენ სოციალურ სამსახურს დახმარებისთვის. ხშირად სხვა ბენეფიციართა დახმარებით ხერხდება მათი დაკმაყოფილება. ამიტომ საჭიროა მათთან მეტი შემეცნებითი სახის მუშაობა. გამოკითხვით დადგინდა, რომ დაწესებულების ბენეფიციარების 70 პროცენტი კმაყოფილია არსებული მდგომარეობით. პროგრამის მიზანია არსებული სიტუაციის გაუმჯობესება, სრულფასოვანი და სანდო გარემოს შექმნა, რათა გაიზარდოს კმაყოფილ ბენეფიციართა რაოდენობა. ახალციხის მუნიციპალიტეტის სათნოების სახლმა უნდა მოახდინოს ბენეფიციარების ჯანსაღი საკვებით უზრუნველყოფა, აუცილებელია განათლებული და გულისხმიერი მომსახურე პერსონალი, რადგან სათნოების სახლის ბენეფიცირები ძითადად მოწყვლადი მოსახლეობისგან შედგება, მნიშვნელოვანია მათთვის სანდო, ჯანსაღი გარემოს შექმნა. პროგრამის მიზანსაც წარმოადგენს უკეთესად გამოკვებილი, ნდობით განმსჭვალული ბენეფიციარები.			
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, უფასო სასადილოს მომსახურებით მოსარგებლე სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის დახმარება.			

პროგრამის დასახელება	კოდი	**ხანძრით დაზარალებული ოჯახების ერთჯერადი დახმარება**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში

	06 02 05		**15,0**	**50,1**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება**			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობისთვის საცხოვრებელ და არასაცხოვრებელ ფართზე ხანძრით მიყენებული ზარალის სალიკვიდაციოდ ერთჯერადი სოციალური დახმარება, ოჯახების მორალური და ეკონომიური მხარდაჭერა.			
მოსალოდნელი შედეგი	ხანძრის შედეგად დაზარალებული მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესება			

პროგრამის დასახელება	კოდი	**იძულებით გადაადგილებულ პირთა, დევნილთა და უკიდურესად გაჭირვებულთა სოციალური დახნარება**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 06		**148,3**	**495,7**
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება**			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის სადღესასწაულო (საახალწლო და სააღდგომო) დღეებში სოციალური დახმარება ფულადი ან მატერიალური ფორმით , ჰემოდიალიზით მოსარგებლეთა სოციალური დახმარება ფულადი ფორმით, მათი ფინანსური მხარდაჭერა, მზრუნველობამოკლებულთა და უკიდურესად გაჭირვებულთა სურსათით უზრუნველყოფა ყოველკვარტალურად, ხოლო სასადილოში კვებაზე მყოფი ბენეფიციარებისთვის ფულადი დახმარება (სააღდგომოდ და საახალწლოდ). სტიქიის შედეგად დაზარალებული მოსახლეობისთვის საცხოვრებელი ფართის შესაძენის თანადაფინანსება საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების და საცხოვრისის უზრუნველყოფის მიზნით.			
მოსალოდნელი შედეგი	სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესება; მზრუნველობამოკლებულთა, დევნილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა დახმარება სურსათით; მემკვიდრის გარეშე დარჩენილთა სარიტუალო მომსახურება; მეწყერის შედეგად დაზარალებული მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესება; უსახლკაროთა სათანადო საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესება; თირკმლის ქრონიკული უკმარისობით დაავადებულ ბენეფიციართათვის აუცილებელ სერვისებზე და მოთხოვნილებებზე ხელმისაწვდომობა.			

პროგრამის დასახელება	კოდი	**99 წელს გადაცილებულ უხუცესთა და დედ-მამით ობოლ ბავშვთა ერთჯერადი დახმარება**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 07		**15.4**	**51.7**

პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება**
პროგრამის აღწერა და მიზანი	უხუცესთა ფინანსური მხარდაჭერა, დედ-მამით ობოლი ბავშვებისათვის ყოველთვიური ფინანსური დახმარების გაწევა სრულფასოვანი განვითარებისა და საჭიროებების დაკმაყოფილების მიზნით.
მოსალოდნელი შედეგი	უხუცესთა ღირსეული სიბერის უზრუნველყოფა; დედ-მამით ობოლ ბავშვებზე მეურვეობისა და მზრუნველობის პროცესის უზრუნველყოფა

პროგრამის დასახელება	კოდი	**ქალაქ ახალციხეში მგზავრთა გადაყვანის შერავათის პროგრამა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 08		**22.0**	**73.6**
ქვეპროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება**			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	ქვეპროგრამა ითვალისწინებს ქალაქ ახალციხის ტერიტორიაზე წრიული მარშრუტის მგზავრთა გადაყვანის საფასურის 50%-ის თანადაფინანსებას მოსახლეობის ფინანსური მხარდაჭრის მიზნით.			
მოსალოდნელი შედეგი	ახალციხეში საქალაქო სამგზავრო ტრანსპორტით მოსარგებლეთა დახმარება.			

პროგრამის დასახელება	კოდი	**მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული ოჯახების ერთჯერადი დახმარება ყოველ ახალშობილზე**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 09		**72.6**	**242.6**
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება**			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული ყოველი ახალშობილის ოჯახებისთვის ერთჯერადი ფულადი დახმარების გაწევა, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით.			
მოსალოდნელი შედეგი	უზრუნველყოფილი იქნება დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა.			

პროგრამის დასახელება	კოდი	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის სოფელ აწყურში განვითარებული მეწყერის შედეგად დაზარალებული ოჯახების თანადაფინანსება**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 10		**14.4**	**48.1**
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება**			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის ფარგლებში მოხდება მეწყერის შედეგად დაზარალებულთათვის ყოველთვიური ფულადი დახმარების გაწევა, ასევე მათთვის საცხოვრებელი ფართების შეძენაში თანამონაწილეობა, მათთვის მიყენებული ზარალის კომპენსირებისა და საცხოვრისით უზრუნველყოფის მიზნით.			
მოსალოდნელი შედეგი	გაუმჯობესებული იქნება მეწყერით დაზარალებული ოჯახების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა, შემცირდება უსახლკარო მოქალაქეთა რაოდენობა.			

პროგრამის დასახელება	კოდი	**მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების პროგრამა**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 11		**511.9**	**1 711.0**
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის ჯანმრთელობის დაცვის განყოფილება**			
პროგრამის აღწერა და მიზანი	მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული მოსახლეობის სამედიცინო კვლევების თანადაფინანსება დაავადებათა დროული გამოვლენის მიზნით, გეგმიური და ურგენტული ქირურგიული მომსახურებების, ასევე სტაციონარული მომსახურებების საჭიროების მქონე მოქალაქეების ფინანსური მხარდაჭერა, ონკოლოგიურ პაციენტთა ხელმისაწვდომობა საჭირო მკურნალობის პროცედურებსა და მედიკამენტებზე, შშმ ვეტერანთა და ქრონიკულ დაავადებათა მატარებელ პირთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა. თანადაფინანსების გზით მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათ მიერ გასაწევი ხარჯების შემცირება.			
მოსალოდნელი შედეგი	დროულად მიღებული სამედიცინო მომსახურება, ადრეულ ეტაპზე გამოვლენილი დაავადებების განკურნება, მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის გაუმჯობესებული ჯანმრთელობის მდგომარეობა, შემცირებული ავადობა და შემცირებული ხარჯები.			

პროგრამის დასახელება	კოდი	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის სახელოვნებო სკოლებში სოციალური შეღავათების მქონე პირთა შვილებისათვის სოციალური დახმარება**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში	2021-2023 წლების დაფინანსება ათას ლარში
	06 02 12		**43.0**	**143.8**
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	**ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის სოციალურ საკითხთა განყოფილება**			

პროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის ფარგლებში სახელოვნებო - სამუსიკო და სამხატვრო სკოლებში დაფინანსდება ან შეღავათით ისარგებლებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული შემდეგი კატეგორიის მოსწავლეები: საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლთა, სხვა ტერიტორიული ბრძოლების მონაწილეთა, ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულთა, ქალაქ თბილისში 1989 წლის 9 აპრილს საქართველოს დამოუკიდებლობის მოთხოვნით გამართული მშვიდობიანი აქციის დარბევის შედეგად დაზარალებულთა, მკვეთრად გამოხატულ შშმ პირთა, მრავალშვილიან მშობელთა შვილები და დედით ან მამით ობოლი ბავშვები. ასევე დედ-მამით ობოლ ბავშვებს გაეწევათ ფულადი დახმარება მათი სრულფასოვანი განვითარებისა და საჭიროებების დაკმაყოფილების მიზნით.
მოსალოდნელი შედეგი	უზრუნველყოფილი იქნება სახელოვნებო სკოლებში ყველა კატეგორიის მოსწავლეთათვის სწავლის თანაბარი ხელმისაწვდომობა.

მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები

მმართველობითი სფეროს გამართული ფუნქციონირება მუნიციპალიტეტის საქმიანობის ეფექტურად წარმართვის ერთ-ერთი მთავარი ფაქტორია, სადაც მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება მოსახლეობის ჩართულობის სისტემების შექმნას და უზრუნველყოფას, საბიუჯეტო პროცესის გაუმჯობესებას, მიმდინარე პროცესების მართვას და სხვა ფაქტორებს.

პრიორიტეტის ფარგლებში განხორციელდება წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოების დაფინანსება. ამავე პრიორიტეტიდან ფინანსდება ისეთი ხარჯები, როგორებიცაა სარეზერვო ფონდი, მუნიციპალიტეტის ვალდებულებების (სესხები, სასამართლო გადაწყვეტილებები) მომსახურება.

ორგ. კოდი	დასახელება	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი	2021 წლის პროგნოზი	2022 წლის პროგნოზი	2023 წლის პროგნოზი
01 00	**მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები**	**3 108,8**	**3 759.8**	**3 729.7**	**3 934,8**	**4 151,2**	**4 379,5**
01 01	**საკანონმდებლო და აღმასრულებელი საქმიანობის უზრუნველყოფა**	**3 108,9**	**3 715,4**	**3 441.2**	**3 630,5**	**3 830,2**	**4 040,9**
01 01 01	ახალციხის მუნიციპალიტეტის საკრებულო	690,1	866,8	878.6	926,9	977,9	1 031,7
01 01 02	ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერია	2 339,4	2 722,1	2 457,6	2 592,8	2 735,4	2 885,9

01 01 03	ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის ამაღლების ხელშეწყობა	79,4	126,5	105.0	110,8	116,9	123,3
01 02	**საერთო დანიშნულების ხარჯები**	**-**	**44.4**	**288.5**	**304,4**	**321,1**	**338,8**
01 02 01	სარეზერვო ფონდი	-	44.4	100.0	105,5	111,3	117,4
01 02 02	წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი	-	-	-	-	-	-
01 02 03	მუნიციპალიტეტის ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	-	-	188.5	-	-	-

პროგრამის დასახელება	კოდი	**მმართველობა და საერთო დანიშნულების ხარჯები**	2020 წლის დაფინანსება ათას ლარში
	01 00		**3 729.7**
პროგრამის განმახორციელებელი სამსახური	ახალციხის მუნიციპალიტეტი		
პროგრამის აღწერა და მიზანი	პროგრამის მიზანია თანამედროვე მართვის სტანდარტებსა და კანონმდებლობასთან თავსებადი მართვის მრავალფუნქციური, თანამედროვე სისტემის დანერგვა, წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოების სისტემაში შემავალი სტრუქტურული ერთეულების და ტერიტორიული ორგანოების საქმიანობის პროცესში გამოვლენილი ხარვეზების აღმოფხვრა. მმართველი ორგანოების სერთიფიცირებული, მაღალკვალიფიციური კადრებით დაკომპლექტება.		
მოსალოდნელი შედეგი	მუნიციპალიტეტის დაქვემდებარებულ ა(ა)იპ-ებში ბუღალტრული აღრიცხვა-ანგარიშგების და ბალანსის წარმოების სრულყოფის, კანონმდებლობასთან შესაბამისობის და ხარისხობრივი მაჩვენებლების ამაღლება; საფინანსო სისტემაში მერიის მიერ დაფუძნებული ორგანიზაციების ეფექტური ინტეგრირება და ადეკვატური პროგრამული უზრუნველყოფის გაუმჯობესება; მერიის სისტემაში შემავალი სტრუქტურული ერთეულების გამართული და ეფექტური ფუნქციონირება.		